

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara-Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 900 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

ÉVFOLYAM. 287. SZÁM

TIMIȘOARA, 1929 DECEMBER 15, VASÁRNAP ÁRA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

„En maghiar ghiermec vaghioc” Hogyan tanulnak a magyar gyermekek a román állami iskolában magyarul? — Megnyomorítják a magyar nyelvet — Fából vaskarika az állami iskola magyar tagozata

Temesvár, dec. 14.

Nehéz dolog kisebbségi embernek élni. Ezekben a nehézségekben azonban a kisebbségi nemzet fiai már zsenge gyermekkorukban részesei. Alig látszik ki a kisebbségi embercsemete a földből, máris olyan dolgokkal kell megbirkóznia, amelyek gyenge értelmét meghaladják. Az ovodába kerül, ahol nem azon a nyelven beszélnek vele, amelyet otthon édesanyjától tanult meg. Államikor a magyar gyermeket az ovodában erre a versre tanították először:

Kukuriku, jó reggelt,
mond a kakas, ha felkelt.

A kiesi emberpalánta mulatott ezen, tetszett neki, hogy a kakas is egyet nyujtozik reggel, ha felébred és éppen úgy kíván jó reggelt, mint ahogyan őt tanította meg erre anyukája. Most azonban erre a versre oktatják az iskolában:

Fost un moș,
moș avut cocos,
cum cânta cocosușe,
scoala, joa moșule.

Hiszen kedves kis versike ez is, látszi, könnyed, de mit érsz vele, a gyermeked nem érti?

És tudnak az apró ovodások még egy csomó más rigmust is, de mi haszna, ha egyiknek az értelmét sem értik?

Ugy az ovodai versek eltévesztik feljukat, nem oktatják a gyermekeket játszva mindenfélre, hanem csak magolásra. Ilyen rendszer mellett bizvást járhatnak pöttöm gyermekeink akár kínai ovodába is.

De a szegény szülő, akinek nincsen tehetsége arra, hogy apró gyermekét drága magánovodába juttassa, ahol megvan a lehetősége annak, hogy gyermeke az anyanyelven tanuljon, azzal vigasztalja magát, hogy majd az iskolában megtanul a magyar gyermek egy csomó magyar verset és vele a magyar

írást-olvasást. Abban bizik, hogy az állami elemi iskola magyar tagozatában megtanulja mindazt, amire mint magyar gyermeknek szüksége van.

Mikor azonban gyermekét beiratja a magyar tagozatra, akkor látja, hogy az tulajdonképpen fából vaskarika.

Ha még úgy hajtának végre az oktatást, amint azt a törvény előírja, akkor ki lehetne békülni ezzel az intézménnyel. Tudniillik a törvény úgy rendelkezik, hogy az elemi iskolás kisebbségi gyermekkel az első két osztályban csak a saját anyanyelvén szabad beszélni. Csak a harmadik osztálytól kezdve lehet azt az államnyelvre is ráfogni. A legtöbb tanító azonban papább a papánál, érdemeket akar szerezni és már az első iskolást is ráfogja a román ábécé tanulására és csak ugy mellékesen — karácsony felé — kezd vele magyar betűket is tanultatni.

A tanítók azzal érvelnek, hogy erre azért van szükség, hogy megkönnyítsék maguknak későbbi munkájukat, amikor a kisebbségi gyermeknek tudnivalójának nagyobb részét románul kell megtanulnia.

Sokat hallottam az állami iskolák magyar tagozataiba járó gyermekek kinlódásairól és szinte el serakartam azt hinni. Meglátogattam azonban néhány családot, amelynek ilyen apró hajtása van és szomorú tapasztalatokat szereztem. Egyik

helyen a gyermek éppen hazajött az iskolából és illedelmesen köszönt:

— Sárut mâna!

Szülői nem értenek másképpen, csak magyarul és a gyermek mégis románul köszön odahaza. Miért? Érdeklődésemre megkapom a választ.

A tanítónéni szigorúan parancsolta, hogy utca után ismerősöknek és odahaza is csak így szabad köszönni. Ha a tanítónéni megtudja, hogy másképpen köszön, megbünteti.

Keserűt nyelek és gondolom: nézzük meg a gyermek tudományát írásban-olvasásban. Elmondja, hogy már tudja az összes betűket. Lásuk, tud-e írni valóban. Az apja éppen oda van üzleti köruton, az anya most fejezte be férjének szóló levelét és odaadja az apróságnak, hogy írjon rá pár sornyi üzenetet. A gyermek ezeket írja:

— Ciocolae chedves apuți.

Nézem, nézem ezt a különös magyar írásmódot, amely román kaptafára van szabva és megkérdem a gyermeket, hogy mit írt? Felolvassa írását, amely így szól kiejtve:

— Csókollak, kedves apuci.

Aztán nézi anyja írását és érdekli egyes szavak leírása iránt. Szemébe ötlök a „zs” betű és kérdi, hogy mi az? Mikor megtudja, naivul így szól:

— Ti ezt így írjátok, anyuka?

Mi így írjuk, hogy „j”. És az se jó, anyuka, ha azt írod „sz”, mert úgy kell írni jól, hogy „s”.

Az anyja bátortalanul ellenveti, hogy a „s” nem „sz”, mire a kis dős felvilágosítja, hogy a „s” betűt nem így kell írni. És még egy csomó más betű leírását is magyarázza neki és csudálkozik, hogy a szegény anyja nem akarja megérteni. Kérdem a csemetétől, hogy milyen gyermek? Azt válaszolja: magyar gyermek. Kérésemre le is írja ezt és pedig így:

— En maghiar ghiermec vaghioc...

Felkerestem az egyik tanítót, aki az állami iskola magyar tagozatában tanít. Román ember, jól beszél magyarul és oklevelét is magyar képezdében szerezte. Beszélgettem vele a magyar gyermekek helyesírásáról. Belátta, hogy ez nem jól van így, de nem tehet róla. Tudja, hogy a magyar gyermeket nem erre az ábécére kellene fogni legzsengőbb korában, de csendes utasítása van erre. Azzal vigasztal, hogy a gyermekek, ha karácsony után magyar ábécét kezdenek tanulni, majd megtanulják, hogyan kell a magyar szavakat leírni. És ha már nem tanulják meg? Ha az iskola első impressziói mindig visszakisértenek írásaikban? Kubán Endre.

Járványos betegségek Temesvárott. Temesvárott az utóbbi időben nagyobb számú kanyaró megbetegedések történtek. Prostean Oktáv dr. városi főorvos kijelentette, hogy a nedves idővel kapcsolatban tömeges meghülések voltak, sűrűbb fertőző megbetegedésekről azonban szó sincsen. A múlt hónapban aggasztó mértékben terjedő vörhenyt sikerült erélyes intézkedésekkel megállítani. Ma már az a helyzet, hogy jelenleg Temesvárott csak husz vörhenybeteg áll ápolás alatt. December hónap folyamán tizenhat kanyaró megbetegedés történt. Két hastifuszos beteg van jelenleg ápolás alatt. Volt továbbá november hónap folyamán hat diftériás beteg.

BUDAPEST Teréz-körút 62 Nyugati p. u. szemb.	STEIN DIVATHÁZ	BUDAPEST Teréz-körút 62 Nyugati p. u. szemb.
Uri- és női-, valamint kötött- és szövöttárak		
legolcsóbb bevásárlási forrása!		
1-a selyemharisnya 4*20 Pengő		

BURBERRY

szövet a legszebb és legjobb karácsonyi ajándék

Timișoara-Belváros, Str. Avram Iancu (Takarékpénztár-utca) 2 szám

Lelki válság amai művészet igazi katasztrófája

Temesvár, december 14.

Semmi sem érzékenyebb, mint a művész lelke. Benne az egész világ, érzi akkor is, ha egyedül van, mint Dante, ki becsukott szemmel ül párisi toronyszobájában és úgy álmódja életre a Divina Comoediát. Csakhogy az ő idejében önként választott magánosság volt az, ha a művész elvonult, míg ma sebző száműzetés a nagyközönség mély közönye folytán, mellyel a nemesebb alkotás gondolatát bojkottálja. Nem kell kép! Nem kell könyv! Nem kell színpad! Olyan a művészsors, mint egy kihalt hit papjéé, ki kongó falaknak prédikál. Nincs, aki hallgassa. Nincs, aki megértse. A művészet nem csak az alkotón, hanem a közönségen is mulik. Az a szeretet növeli nagyra, amellyel kívánják, amellyel ragaszkodnak hozzá. A legnagyobb zseninek is kihagyhat a pulzusa és elsorvadhat benne az alkotási láz, ha közönyös lelkek zátonyai és jéghegyei közt dermed fantáziája.

Nem a gazdasági krízis a művészet igazi katasztrófája, hanem egy lelki krízis, egy ki nem mondott, de tényekben megnyilvánuló nihilizmus, mely ma már oda jutott, hogy magának az alkotás gondolatának szükségességét, létjogosultságát veri dobra. Elég a futball és a jazz. Ez az atmosféra az oka annak, amit gyakorta látunk, hogy sok nagyra hívatott talentum elcsügged, apatikussá válik éppen akkor, mikor már teljesen szolgálja a tudás. Kiszikkadnak belőlük azok az éltető erők, melyek a szent elégedetlenségre, a revízióra, művészi énünk új fogalmazására vezetnek, az önbíráló befelémerülő férfikorban.

Mindezekre a gondolatokra csak azért térek rá, mert említésreméltóan ritka szerencsés eset Vadler Jenőé, a bánsági Csene községben élő festőművészé, kinek sikerült kiszakadni a sivár mából és új önmagára lelteni az ő elefántontornyában, egy kis falu magányában. Egészen új képek ezek, amelyeket láttunk. Átfogó erejű puha színekben fűző tájképek. Bensőséges meleg életöröm önti őket át, ellentétben eddigi tájaival, hol a természet szépségeinek objektivitását erősen lefokozta egy belső pesszimizmust feltáró szemlélet. Megbékült művészet ez. Nagyon jó revízió. Talán az igazi lelki alapdiszpozíció felismerése, mely ebből a moll hangnemből, az őszinte alapéletkifejezés meggyőző benyomását kelti. Csendéletei valósággal vidámak. Vadvirág bokrája szinte frissen szakított. Más műveiben viszont a kompozíciós készség új variánsait látjuk és oly színbeli kifejezések föltámadását, melyek eddig hiányoztak palletájáról. Vadler, aki kiállítását szándékozik rendezni Temesvárott, mostani művészete sok csüggedéstől szabadult és erőteljesen határozottá vált. Gyűjteményének koronája egy fiatal leány portréja, mely nemesak szüverén technikájával lep meg, hanem a jellemzésnek avval a szubtilis erejével is, mely igen magas lelkeséggel önti át ezt a képet.

Flaneur.

WIMPASSING

HÓCIPŐK ÉS SÁRCIPŐK:

Szabásuk modern,
Külsejük elegáns és sikkes,
Minőségük viharálló és megbízható,
Olcsó árak.

Az ideai WIMPASSING hócipők nagyon sokféle formában és színben minden izlésnek megfelelően kaphatók.

Minden talpra rá van nyomva a vörös csillagmárka.

Hullák között feküdt

a boncteremben huszonnégy óráig egy fiatal leány,
akit halottnak hittek és már fel akarták boncolni

Pozsony, dec. 13.

A maga nemében párját ritkító eset történt a napokban a pozsonyi állami kórházban. Első pillantásra szinte hihetetlennek látszik, hogy valóban megtörténhetett az alábbi kísérteties história, amelynek fantasztikus részletei Eugen Sue regényeinek borzalmaira és

a régi párizsi morguehoz fűződő hátborzongató történetekre emlékeztetnek.

Hosszabb idővel ezelőtt egy fiatal pozsonyi munkáslány, A. Mariska, betegeskedni kezdett és állapotla-sankint olyan rosszra fordult, hogy munkáját sem tudta rendesen elvégezni. Ennek dacára huzódzott attól, hogy orvoshoz menjen és csak ismerőseinek rábeszélésére határozta el magát végre nagynehezen, hogy elmegy a kórházba és ott megvizsgáltatja magát. Uglátszik azonban, hogy kissé elkésett a dologgal, mert alig hogy az orvosok megvizsgálták, konstatálták, hogy a leánynak súlyos gyomorbántalma van, amelyen csak azonnali operációval lehet segíteni. A. Mariska nagy megütközéssel fogadta a diagnózist és talán az operációtól való féltelme is hozzájárult a hajmeresztő következmények előidézéséhez.

Alig hogy lefektették az ágyba, a leány elvesztette eszméletét és sokáig nem tért magához. Egyszerre csak arra ébredt fel, hogy rettenetesen fázik.

De még mindig olyan gyöngé volt, hogy annyi energiát sem tudott összeszedni, hogy magára huzta

volna a takarót. Percekig feküdt mozdulatlanul, még a szemét se nyitotta ki, mert bántotta őt a helyiségben uralkodó gyöngé fény. A hideg azonban kezdett elviselhetlenné válni. Ekkor mégis csak kinyújtotta a kezét, hogy betakaródzon, de takaró helyett valami jeges, hideg és csuszós tömegre tapintottak az ujjai.

Rémülten egyenesedett fel ülő helyzetbe és megdöbbenve konstatálta, hogy a teste teljesen meztelen, csak a feje van kendővel bekötözve.

Mint később elmondotta, első gondolata az volt, hogy talán már megkezdődött az operáció, hogy több orvos és ápolónő áll körülötte és hogy most ennyi ember előtt fekszik itt ruhátlanul. Nem törődve azzal, hogy ez a mozdulat életébe kerülhet, leugrott az „operációs asztalról” és el akart menekülni.

Ekkor egy láb nélküli hullára esett a tekintete.

A helyiség gyöngé világitása dacára látta, hogy a környező asztalokon is csupa holttest fekszik.

Az egyiknek a lába hiányzott, a másikon a keze, voltak olyanok is, amelyek még nem voltak megcsontitva és egyikén sem volt ruha.

A következő pillanatban velőrázó sikolyra lettek figyelmessé a szomszédos helyiségben tartózkodó orvosnövendékek. Nem csoda, hogy ők maguk is megrémültek kissé, hiszen a sikoltás a boncteremből jött,

ahol ebben az időben eleven lélek nem tartózkodott. Ennek dacára berohantak a terembe és

megrökönyödve látták, hogy a „hullák” egyike fel és alá rohan a teremben és örült félelmében eszeveszetten segítségért kiabált.

Páran, akik úgy ahogy megőrizték jelenlétüket, hamar lepedőt kerítettek, betakarták a félelemtől meg a boncolóterem jegétől remegő leányt és hamar kórházba vitték ahol az átélt izgalmaktól és szörnyű lelki megrázkódtatástól a leány ideggöresöt kapott. Gondos ápolással azonban sikerült őt nagynehezen megnyugtanni és ekkor az ápoló részletesen elmondotta hajmeresztő kalandjának részleteit.

Azt persze ő maga se tudta, hogy hogyan került tulajdonképpen a boncterembe, sőt ez a kérdés máig sincs teljesen tisztázva, a legvalószínűbbnek azt a feltevést tartják, hogy A. Mariska ájulása kataleptikus természetű volt és ez

a halálhoz teljesen hasonló tetszhalotti állapot tévesztette meg az ápolókat annyira, hogy, a holtak vélt leányt a bonctani intézetbe szállították.

A tragikusan induló eset egyébként szerencsésen végződött, mert a leányt azután mégis megoperálták, az operáció sikerrel járt és A. Mariska ma már teljesen egészségesen látja el munkáját a tölténygyárban, ahol tulvilágra tett kirándulása még most is kedvelt beszélgetési téma.

D. Z.

NAGY
Karácsonyivását
IGYÁRVÁROS DÉNÉS ÉS POLLÁK FIÓK ÜZLET
BELVÁROS

Karlista beszéd hangzott el a szenátus tegnapi ülésén

Bukarest, december 14. (Tudósítónk telefonjelentése.) A szenátus tegnapi ülésén érdekes felolvasás hangzott el. Cornescu szenátor a Károly-kérdésről beszélt. Ismeretes, hogy Cornescu Dambovitai megyei szenátor ez év május tizedikén az egyesülési ünnep alkalmából karlista beszédet mondott, amiért a megyei nemzeti parasztpárti tagozat tagjai sorából kizárta. Cornescu tegnapi felirati vita utolsó szónoka volt.

Beszédében hódolattal emlékezett meg a dinasztiaról és feltétlen királyhűségét hangoztatta. Kijelentette azonban, hogy a dinasztia tagjai közül senkit nem lehet kizárni és egyenes felszólítást intézett a kormányhoz, hogy a január negyedikéi okmányt változtassa meg és adjon engedélyt Károly volt trónörökösnek, hogy az országba visszatérhessen. Cornescu szenátor beszédét politikai körökben élénken kommentálják.

Magasra tornyosulnak még mindig a lupényi véres események parlamenti hullámai

Bukarest, december 14. (Tudósítónk telefonjelentése.) A lupényi véres események ügye Rozvan István dr. volt prefektus felmentésével és Popescu Péter aradi munkaügyi felügyelőnek Krajovára történő elhelyezésével korántsem ért véget. A kamara tegnapi ülésén is elvita folyt le a lupényi események körül. Bogdan nemzeti parasztpárti képviselő terjesztett elő interpellációt a lupényi kérdésben, Bogdan szenvedélyes szavakban a szociáldemokratákat támogatta és hangsúlyozta, hogy a lupényi eseményekért nekik kell a felelősséget vállalni. Bogdannek ezt a kijelentését Fluera és a jelenlévő többi szocialista képviselő zajos szóbeszéllyel kísérte. Bogdan végül kijelentette, hogy a kormány Rozvan

dr. prefektussal méltánytalanul járt el és kérte, hogy helyezze vissza állásába.

Ezután Fluera szociáldemokrata képviselőnek kellett volna ugyancsak a lupényi kérdésben interpellációját elmondani, azonban arra már nem kerülhetett a sor és így az csütörtökre, a következő interpellációs napra maradt. Parlamenti és kormánykörökben úgy tudják, hogy a kormány az interpelláció következtében parlamentközi bizottságot küld ki. Ez a parlamenti vizsgálóbizottság nemcsak a véres események ügyét tisztázná, hanem foglalkozna általában a Zsil-völgyének helyzetével. A kormány reméli, hogy ezzel a lépéssel végre leveheti a napirendről a lupényi kérdést.

„Miniszter ur, érvényesek-e a gyulafehérvári pontok vagy sem”

Bukarest, december 14. A kamara tegnapi ülésén izgalmas szóharang volt a Magyar Párt képviselői és a kormány több tagja között. Napirend előtt Laár Ferenc dr. magyar párti képviselő nyilatkozatot olvas fel a Magyar Párt nevében, amelyben a december tizediki diákzavargásokat tette szóvá. Kérdezi a közoktatásügyi minisztert, vajjon azonosítja-e magát a krajovai diákkongresszuson hozott numerus nullus határozattal. Kérdi a belügyminisztert, miért nem fogantatosították óvintézkedéseket a diákzavargások megakadályozására.

Beszéde további részében utal arra, hogy az összes tankönyvekben rágalmozó hadjáratot vezetnek a magyarság ellen.

Idéz egy verset, amely minden tankönyvben szerepel:

„Magyar te veszett kutya, miattad sokat szenvedtünk”.

Egy hang: Ez a mi nemzeti dalunk.

Laár: Szomorú, ha ez a maguk nemzeti dala!

Costachescu miniszter: Ezt a verset Goga írta, akivel Önök Csucsán paktumot kötöttek.

Laár: Csodálkozom, hogy a miniszter ur ilyen hamar idegessé válik.

Laár ezután megállapítja, hogy az erdélyi magyar sajtót is indokolatlanul érte támadás, mert

a krajovai kongresszusra vonatkozó híreit a Luptából merítette. Kifejezésre juttatja, hogy a diákságot tettei után kell megítélni.

Costachescu: A magyarok minden alkalmat felhasználnak agitációs céljakra. A kisebbségi lapok irreden-

tizmust és kommunizmust hirdetnek és a román állameszme ellenségei. Mindezek a tények ellentállásra találnak a diákság lelkületében, amely a román állameszme harcosa. Amit Laár képviselő mondott, az vakmerőség.

Joanitescu alminiszter: Merészség!

Laár tiltakozik, hogy kijelentéseit vakmerőségnek minősítik. Ha a közoktatásügyi miniszter szerint a diákság tanulni akar, úgy biztosítsa az ország belnyugalmát.

Ezzel a vita és izgalom elült, hogy annál nagyobb mértékben törjön ki már a következő percekben.

Napirenden a felirati javaslat szerepelt és ahhoz Polizu-Micsunesti kormánypárti képviselő szólott. Megállapítja, hogy a kisebbségi szónokok eddig vádakat sorakoztattak fel, amelyekkel sikerült a külföld körül hangulatot teremteni.

Felismerte apját a meggyilkolt emberben

Temesvár, december 14.

A két nap előtt páratlan kegyetlenséggel elkövetett gyárvárosi Rékási-uti gyilkosság ügyében a rendőrség széleskörű nyomozást indított, melyet máris siker koronázott. Popescu Kornél rendőrkomiszárus a véres gyilkosság felfedezése után a környékbeli falvakba rögtön személyleírást küldött, melynek alapján tegnap jelentkezett a rendőrségen Dumitru János topoloveci legény, aki a gyárvárosi hullaházban levő holttestben az édesapjára ismert. Dumitru János el-

mondta, hogy odahaza pénzsűkében voltak és ezért apjuk szerdán éjjel két ókorral Temesvárra indult, hogy a nagyvásáron azokat eladja. Dumitru János másnap reggel szintén Temesvárra jött, itt azonban sehosem találta az apját és rossz sejtelmektől eltelve hazament Topolovecra. Amikor a faluban kihirdették, hogy meggyilkolva találtak egy embert, rögtön tudta, hogy az édesapját ölték meg.

Az ügyben a nyomozás folyik és remélhető, hogy hamarosan hurokra kerül a rablógyilkos.

Ezeknek a vádaskodásoknak véget kell vetni és tisztázni, kell a gyulafehérvári pontokat.

Az a kérdés merült fel, kötelezők-e a gyulafehérvári pontok, vagy sem.

A gyulafehérvári pontok fundamentuma, hogy kimondották az egyesülést.

A magyarok Gyulafehérvárra nem jelentek meg, hanem meghívót vártak.

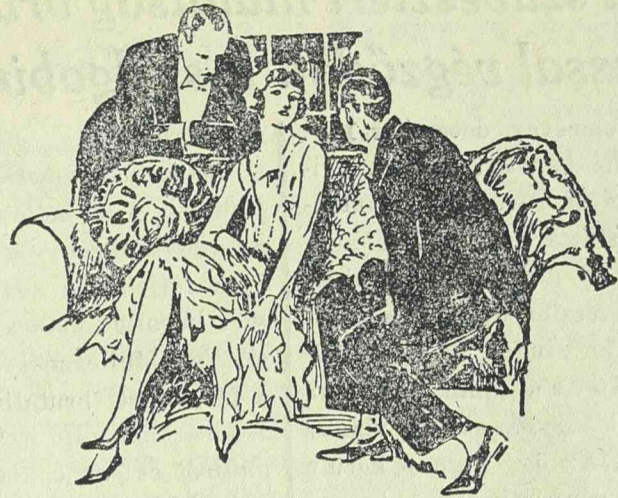
Viller József dr.: Mit gondol képviselő ur a magyarok olyan lelkiállapotban és helyzetben voltak, hogy elmentek Gyulafehérvárra?

Voicu Nitescu miniszter: Gyulafehérvárra összegyűlt Erdély nép, hogy az önrendelkezési joga alapján döntsön hovatartozásáról.

Dr. Laár: Román gárdák égisze alatt!

Voicu: Székely gárdák ellenkezése mellett...

Laár: A székely gárdák a rendet tartották fenn.

A természetes üde arcnál nincs szebb.

Minden öntudatos hölgy nagy gondot fordít a külsejére, miért is azt hozzátértéssel vonzóvá tudja tenni az üde leheletszerű arcpír és az élő meleg diszkrétén pirostitott ajkak segítségével.

A "Khasana Superb arcpirosító" előkelő, de feltűnésmentes arcpírt kölcsönöz, s használata csodálatot kelt. A "Khasana-Superb" nem közönséges pirostitó szer, mely a használatot követő pár pillanat alatt elvesztí eredeti narancssárga színét és természetes pírát változik át. A színárnyalat vagy: britebb vagy

világosabb formában jelentkezik sugárzó, vagy leheletszerű finomságban, de mindenesetben az arc-bőr eredetiségéhez alkalmazkodik.

A "Khasana Superb-ajakir" sem ad Önnek a természetes ajakpirosítónál többet, mindkettő ellenáll az esőnek, viharoknak és csóknak egyaránt. A tükör meg fogja Önt győzni arról, hogy ezen segédeszközzel egy természetes, bájos színezést érhet el anélkül, hogy bárki a "Khasana-Superb" használatát még csak sejtethné is.

KHASANA-Superb ajakir cizellát hüvely Lei 70.-, Elegáns csaváros hüvely, fémkupakkal, kettős tartalommal Lei 110.-, Hozzávaló betét gelatin hüvelyben Lei 70.-, Superb-arcpirosító tégelyben Lei 70.-.

Az igazság a mi fegyverünk! Mindenütt kapható!

Dr. M. Albersheim, Frankfurt a. M. - London

Voicu Nitescu: Kálvária volt az ut Gyulafehérvárig.

Laár: Egy kérdést miniszter ur: érvényesek a gyulafehérvári pontok vagy sem?

Voicu Nitescu: A kormány programja a gyulafehérvári határozatok. Ez nem szemfényvesztés. Gyulafehérvár alapvető pontjában kimondta az egyesülést, azonban atmoszférára és idő kérdése, hogy mikor alkalmazzuk ezeket a határozatokat. Különben önkéntől is függ, hogy azokat milyen időpontban érvényesítjük.

Dr. Tilea: Megérttem, hogy önök magyarok 1918-ban nem mentek el Gyulafehérvárra, de utóbb idejük volt Gyulafehérvárhoz hozzájárulni. A helyzet az volt, hogy a románság sokat szenvedett.

Laár dr.: A mi panaszainkról köteteket lehetne írni.

Willer dr.: Bennünket nem azért küldöttek ide, hogy a multat hánytorgassuk, hanem, hogy a jövőt biztosítsuk.

Voicu Nitescu: Én éppen eleget szenvedtem a szegedi börtönben. Elég volt újságírónak lenni, hogy valakit lecsukjanak.

Willer: Én is voltam háromszor az államfogházban.

Voicu Nitescu: Ne hasonlítsa össze az államfogházat az én börtönbüntetésemmel. Én nemzeti eszméimért szenvedtem.

Willer válaszolni akar, azonban az elnök megakadályozza azzal, hogy a magyar börtönöket dicsőítette és megvonta a szót.

Izgatott atmoszférában fejezte be beszédét Polizu-Micsunesti.

A vingai szilveszteri mulatság brutális bántalmazással végződött a szolgabíró részéről

Temesvár, december 14.

Beller Hans bántási sváb képviselő interpellációja révén a parlamentet is foglalkoztatta az a súlyos incidens, amely 1926 december harmincegyedikén, Szilveszter éjjelén és másnap játszódtott le Vingán és amelynek főhőse Moldovan Emil jelenlegi grabáci községi jegyző, akkori vingai szolgabíró volt. Az ügy tegnap került a temesvári törvényszék elé. A temesvári ügyészség vádiratainak adatai szerint 1926 december harmincegyedikén nagy szilveszteri mulatság folyt le Vingán, amelyen Moldovan akkori vingai szolgabíró is résztvett. Müller Károly vingai építőmester Iona nevű felesége előbb Draskovich Tivadar vingai esokoládégyárossal, utóbb Molnár János asztalosmesterrel táncolt. Ekkor állítólag Moldovan a táncoló pár előtt hirtelen keresztbe rakta a lábát, úgy hogy a táncolók megbotlottak. Müller erre a feleségét ért sérelem miatt Moldovant felelőségre vonta, majd Müller és társasága nyomott hangulatban távozott a mu-

latságról.

Másnap kellemetlen meglepetés érte Müllert. A esendőrségre hívták, ott az egyik legénységi ágyhoz köfözték és a feljelentés adatai szerint Moldovan harminc ökölcsapást mért Müller arcába. Müllerné is tudomást szerzett a férjét ért brutalitásról, felkereste Baba Vichentie akkori vingai főszolgabírót és az ő közbenjárására délután két órától egészen este hat óráig való fogvatartás után Müllert elengedték a esendőrségről. Ezt követően történt Beller Hans interpellációja a parlamentben és a temesvári ügyészséghez is feljelentést tettek. A törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet. Az ügyész még a tárgyalás előtt arra hivatkozott, hogy a súlyos testi sértés amnesztia alá esik és így az ügy amnesztialását kérte. Klemann József dr. védő tiltakozott ez ellen és a törvényszéknek az amnesztia alkalmazására vonatkozó döntését a temesvári ítélőtáblához felebbezte meg. Így az egykor még parlamenti vitát is provokált ügy a táblát is foglalkoztatja.

MIKUSKA ANDRÁS
ANGOL SZABÓSÁGA
URI ÉS NŐI SPORTRUHÁK
SPECIÁLIS KÉSZÍTŐJE

TELEFON: 804-34

BUDAPEST, V.,
ERZSÉBET-TÉR 5. FÉLÉK.

Leleplezték Krassóban egy pénzhamisító bandát

Lugos, december 14.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A teregovai esendőrőrmester egy régebben elkövetett bűnügy nyomozása során pénzhamisító bandát leplezett le. A esendőrség már huzamosabb ideje nyomozott orgazdák után, akik a lugosi és karánsebesi állomáson elrabolt holmikat a tolvajoktól rendszeresen megvásárolták. A nyom Titus Lupu mehádiai kereskedőhöz vezetett. Amikor a esendőrőrmester házkutatás végén megjelent a házban, meglepetésére a lopott holmin kívül egy és két leies

érepénz gyártásához alkalmas gépeket is talált. Jobban szemügyre vett a lakást és ekkor körülbelül kétszáz darab hamis két leiesre is bukkan. Azonnal őrizetbe vették a kereskedő aki bevallotta, hogy a pénzhamisítónak ő volt kezdeményezője és abba néhány panovai jó módú gazdálkodó segédkezett. A kereskedő vallomása után a gyanúsított gazdálkodókat letartóztatta a esendőrség és nincsen kizárva, hogy a nyomozás tovább meglepő részletekkel szolgál.

A müegyetem aligazgatója és a diákkör elnöke nyilatkozik a december tizediki eseményekről

Temesvár, dec. 14.

A sajtó hívatását teljesítettük, amikor a december tizedikén éjjel a Temesvári Hírlap kiadójának és a Mercantil nyomdának szétrombolásáról beszámoltunk. A beszámolóban Crenián Aurél rendőrkezes által az újságírók előtt tett nyilatkozat alapján ismertettük a tényállást. Ezzel szemben a temesvári müegyetemi hallgatók nevében Protopopescu János müegyetemi aligazgató kijelentette, hogy az incidenseket három-négy olyan elemnek kell tulajdonítani, akik még nem állapodtak meg és zavaros felfogásuk impulzusait követik. Állíthatom, — mondotta — hogy a temesvári müegyetem diákjainak tulajdoni része ellene van minden rendezettségnek és azt a tanári karral együtt mélyen elítéli. A müegyetemen komoly munka folyik és az ott tanuló diákoktól távol áll minden rendezettség. Nem érdektelen, hogy a diákság elnöke Bardan Vaszile december tizedikén este látogatásban volt és mitsem tudott a készülő eseményekről. Ez bizonyíték arra, hogy a diákság mint testület távol állott az incidensről és csak egyesek működtek abban közre. A tüntetés nem irányult a kisebbségek ellen, mert hiszen az iskolának sok kisebbségi hallgatója is van, akikkel a román diákság a legjobb viszonyban él. A tanári karnak minden igyekezete oda irányul, hogy a diákság fiatalabb elemeit komoly utra terelje. A diákok tanulni akarnak és éppen ezért a temesvári incidenseket bármennyire is sajnáljuk, olyanoknak tekintjük, amelyek nem fognak többé előfordulni.

Bardan Vaszile a temesvári diákkör elnöke szintén nyilatkozott ebben az ügyben és kijelentette, hogy a december tizediki manifesztációk nyugodt lefolyására formális kötelezettséget vállalt, ez azonban csak a nappali időszakra és addig szólt, míg ő a diákok körében tartózkodik. A nap csendesen is telt el. Este egy családnál volt látogatásban és csak miután visszatért a diákkörhöz, értesült a tüntetésről. Véleménye szerint a tüntetéseknek oka a Temesvári Hírlapban régebben megjelent egyes cikkek voltak. A manifesztációknak ez a magyarázata. Az az állítás, mintha beszéletszavát adta volna Miklós hercegnek, nem felel meg a valóságnak. Csak kötelezettséget vállalt, hogy december tizedikén napközben nem lesz-

nek rendezettség. Éjjelre ezt a kötelezettséget nem vállalhatta. A diákok közölték vele, hogy a nyomdát nem ökdülták szét, annál kevésbé, mert tudták, hogy ez nem a Temesvári Hírlapé. A diákok fel vannak háborodva, mert a rendőrség azt állítja, hogy a diákság lött rájuk. A diákoknak nem is volt revolverük. A diákok jelentése szerint a rendőrség a szokásos felszerelés nélkül használta fegyverét. Az audiatur et altera pars elve alapján közöljük a müegyetem aligazgatójának és a diákkör elnökének nyilatkozatát azzal, hogy a kilengéseket épp úgy, mint a diákság józanabb része, a közönség is elítéli és megnyugvással veszi tudomásul az aligazgató azon kijelentését, hogy hasonló esetek többé nem fognak előfordulni.

Az áthelyezett jegyző keresi az igazát

Temesvár, december 14.

A temesvári ítélőtábla, mint közigazgatási bíróság tegnap érdekes panaszt tárgyalt. Voina Pál kákovai, kraszómezei jegyző az év augusztus harmincegyedikén a belügyminiszterium mellett működő bizottság döntése alapján a prefektus Vraniut községbe helyezte át. Az elhelyezés indokál szolgálati érdekeket jelöltek meg. Voina jegyző erre Mielea Romu-

lusz dr. temesvári ügyvéd útján az ítélőtáblától kérte az áthelyezés visszavonását, mert az a törvények figyelmen kívül hagyása mellett történt. A tábla tegnap tartotta meg a tárgyalást. Mielea dr. szerint nem elégséges kimondani, hogy valakit szolgálati érdekből helyeznek át, hanem meg kell jelölni, hogy mi az a szolgálati érdek. Kifogásolta, hogy a belügyminiszterium mellett működő és nem a me-

gyei előléptető bizottság javasolta áthelyezést. Ciolac János dr. Kraszó megye képviselőjében viszont hivatkozott arra, hogy a prefektus a közigazgatási törvény értelmében jogosult jár el, azonkívül Voina kijelentette, hogy az oravicai pénzügyigazgatáson lopnak és mint jegyző a lésához nem méltó módon viselkedik. Murarescu Vichentie dr. ügyvéd felszólalása és a replika után a tábla elrendelte a bizonyítási eljárást arra vonatkozólag, hogy jegyző milyen életet élt Kákován valóban használta-e az oravicai pénzügyigazgatásra vonatkozó kijelentést.

Gyermekek

felruházása Zombolyán

Zsombolya, december 14.

Megírta a Déli Hírlap, hogy a Bánsági Közművelődési Egyesület zsombolyai fiókjá szegény iskolás gyermekek felruházása érdekében mozgalma indított. A felruházandó gyermekek már össze is írták és megállapították hogy harminckét gyermeket új cipővel, harmincegyet pedig teljes téli ruhával fognak ellátni. A fiúk posztóból, a lányok pedig flanelből valót ruhát kapnak. A felruházandó gyermekek között nemcsak magyarok, hanem szerbek is vannak. Ezenkívül öt felnőttet is segíyeznek majd. A gyermekfelruházáshoz szükséges összeget a Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület zsombolyai fiókjának tagjai adakozás útján teremtették elő. A gyermekek ruháit Schütz Lajos szabó készíti, a cipőket pedig a Kalamusz-cég szerzi be. Lehetséges azonban, hogy még több szegény gyermeket is tudnak majd felruházni, mert — miként értesülünk — a zsombolyai gyárak szintén hozzájárulnak a mozgalom anyagi támogatásához. A gyermekfelruházási ünnepélyt december 22-én délután három órakor tartják a Lintai-féle vendéglőben.

TAUSZIG TESTVÉREK

angol uriszabóság

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 4.

TELEFON 890-01

A „DEFRA” cipőgyár ajándéka!

A Defra cipőgyár elrendelte fiókjait, hogy a raktáron levő összes ökből karácsonyig a vásárlóknak

20%

engedményt adjanak. Frissen érkezett hó- és sár-cipők szenzációs olcsó áron kerülnek eladásra 240 leitől felfelé

Megfojtottak egy magyar iskolát, amelynek öreg tanítója családjával együtt nyomorog

Temesvár, december 14.

Egy bánági magyar iskola szomorú sorsáról és tanítójának koldusbotra jutásáról szól az alábbi írás. Az iskola a Csanádi határban levő Giulio-majorban van. Negyven esztendő előtt, 1889-ben alapította San Marco herceg, született Nákó grófné. Az iskolát átadta a csanádi püspökségnek és elvállalta annak fenntartási költségeit. 1922-ig a hercegi uradalom rendezte az összes kiadásokat, akkor azonban a majort a körülötte levő egyéb földekkel bérbeadta 1922-től 1942-ig a Samanta magnemesítő részvénytársaságnak. A bérleti szerződés egyik feltétele az, hogy a Samanta tartozik átvállalni az iskolafenntartást. A Samanta ennek a kötelezettségének egészen 1925 nyaráig eleget tett. Akkor azonban beszüntette Bekker János tanító fizetését, beszüntette az egyéb kiadásokat, az iskolát pedig erőszakkal lezárta, illetve padokat és tanfelszereléseket kitéve, az épületet pedig saját céljaira foglalta le.

Bekker János tanító erőtlen jelentést tett a tanfelügyelőségnek, amely utasította, hogy indítson pert a Samanta ellen.

A tanító a pert meg is indította. A bíróság kötelezte a Samantát az iskolafenntartásra. A Samanta felebezett és a per megfutotta az összes for-

mokat és 1928. augusztus 28-án a legfelső fokon is kimondották, hogy nincsen az a törvény, amely a Samantát szerződésbeli kötelezettsége alól felmentené. Egyben kötelezte a Samantát arra is, hogy Bekker János tanítónak 1925 nyara óta elmaradt fizetését — majdnem félmillió — fizessen ki.

A Samanta azonban sem az iskolát nem nyitotta meg, sem a tanító elmaradt fizetését nem adta ki. Ellenben arra való hivatkozással, hogy az iskola nem működik és a tanító sem miféle szolgálati viszonyban nincsen a Samanta részvénytársasággal, kérték a tanítói lakásból való kilakoltatását. A bíróság azonban elutasította a Samanta keresetét. A Samanta erre felszántatta a tanítónak már bevetet veteményes kertjét. Volt még a tanítónak külön elkerített gyümölcsöse, amelyben ötven nemes fa van.

A Samanta lebontatta a kerítést és kihirdette, hogy a gyümölcsös szabad terület és abból bárki szedhet. A cselédség közül azonban senki nem nyult hozzá a tanító gyümölcséhez.

Bekker János tanító, aki negyven év óta működik pályáján és ennél az iskolánál a apitása óta volt, a legnagyobb nyomorban van. Volt két diák fia, a legzobb reményekre jogosító ifjak, akiket kénytelen volt az iskolából ki-

venni. A két fiu nyaranta napszamba jár és a család ebből tengődik. Télen át azonban nincsen napszám. A múlt évben a gazdaság magyar cselédei gyermekeiket a tanító lakására küldték, azonban nem igen tudtak fizetni a tanító munkájáért. Ez még így is oktatta ingyen. Isten nevében, a kis magyarokat. De mert nem lehetett őket kötelezni a rendszeres tanulásra iskola híján, azért a tanulók tavasz felé egyenkint kimaradoztak, mentek libát, disznót, tehenet őrizni.

Bekker János a püspökséghez fordult: tegyen valamit ebben az ügyben. A püspökség azt válaszolta: ez nem áll hatalmában.

Erre a tanító a közigazgatási hatósághoz fordult: azt mondták: az iskolaügy nem tartozik hatáskörébe.

Ellenben figyelmeztették a tanítót, hogy ne igen törődjön azzal, hogy a Giulio-major negyvenöt magyar tanköteles gyermeke jár-e iskolába vagy sem, hanem inkább legyen azon, hogy behajtsa a Samantától elmaradt fizetését.

Igy fojtotta meg a Samanta-magnemesítő a Giulio-majorbeli magyar iskolát és így juttatta éhkoppra annak öreg tanítóját. Jogerős ítélet van a Samanta ellen, amely kötelezi a szerződésben elvállalt iskolafenntartásra és a tanító fizetésére, azonban a Samanta mindezzel nem törődik. k. e.

Háromnyelvű utcatáblák alkalmazása Temesvárott

Temesvár, december 14.

A Déli Hírlap már esztendő előtt szóvá tette, hogy miért nem jelölik Temesvárott az utcaneveket háromnyelvű táblákkal? Hiszen az utcanevek arra valók, hogy a lakosságot utbaigazítsák. Már pedig ebben a városban többféle nyelvű lakosság él, amely megkívánhatja, hogy az utcák neveit általa értett nyelven magyarázzák meg neki. Nagyváradon, Csernovicban, Brassóban, Nagyszebenben és több más városban is van két, sőt háromnyelvű utcajelzés és az állam tekintélyén mégsem esik csorba. Sürgetésünk azonban évek előtt és azóta is hiábavaló volt.

Mindenképpen örvendeniünk kell, hogy ez a kérdés most a vármegyei ideiglenes bizottságban is szóba került. Chiroi Vazul dr. közjegyző Temesostorontálmegye ideiglenes bizottságának előterjesztést tett, hogy a megye írjon át a városhoz és keresse meg, hogy a mostaniak helyett háromnyelvű utcatáblákat alkalmazzon. Javaslatainak megindokolásában előadta, hogy Temesvárott a románokon kívül magyarok és németek is nagy számban laknak, sőt ilyenek naponta a vidékről is tömegesen érkeznek a városba, akiknek meg kell adni a lehetőséget, hogy anyanyelvükön elkészített utcatáblákról orientálódjanak. A megye ideiglenes bizottsága a javaslatot elfogadta és úgy határozott, hogy a városhoz szóló átiratot hamarosan elküldi. Ezzel kapcsolatosan felvetődött az az eszme, hogy a vármegye nagyobb községeiben, amelyekben utcatáblák vannak, szintén több nyelvű táblákat fognak alkalmazni.

BUDAPESTEN

LEGJOBBAN VÁSÁROLHAT OLCSÓBBAN

uridivat- és fehérneműcikkek

KERTÉSZ PÁL

császári és királyi udvari szállítónál
Budapest VI., Teréz-körút 12

A bányásági pénzügyi osztály új főnöke

Temesvár, december 14.

A temesvári kerületi igazgatóság megszervezésével kapcsolatosan majdnem az összes miniszteriumok öröklő osztályai kezdik meg működésüket. Az igazgatóság megszervezése természetesen érdekes személyi változásokkal jár. Taran Viktor Arad-Temesvár kerületi pénzügyi vezér felügyelő, aki közel egy évezede tölti be ezt a felelősségteljes tisztelet, bukaresti jelentés szerint, a temesvári kerületi igazgatóság pénzügyi osztályának lesz a főnöke. Taran nemcsak évtizedes múlttal és tapasztalattal rendelkező tisztviselő, hanem jól ismeri a Bányásági ügyvitel is. Taran

helyére Arad Pop Márkus jelenlegi aradi pénzügyigazgató de egy t kerületi felügyelőként van kizemelve, míg az arad pénzügyigazgatóság élére Caba Gyula jelenlegi aradi helyettes pénzügyigazgató kerül. Mindezek a személyi változások már január elsején mennek végbe és Taran Viktor enél az időponttól kezdve kezdi meg a temesvári kerületi igazgatóság pénzügyi osztályának a megszervezését. Valószínű, hogy a direktoriushoz több bevált és jelenleg a temesvári pénzügyigazgatóságon szolgálatot teljesítő tisztviselő is kerül.

Budapesten egyedülálló speciális

Telefon: aut. 895-82

Raktáron és mérték utáni férfi-, női-, gyermek és sport bőrruhák, kabátok

Bőrruházati üzlet

KISS GYULA Kamermayer Károly-u. 1. Központi városház épülete

MANUS

BUDAPEST: RÁKÓCZI-TÉR 11.

Európa egyedüli Fonalak

Szőnyeg szövéshez és varráshoz min-

Minták

legértékesebb antik keleti szőnyegek után. Szállítás Romániába egyéneknek és műhelyeknek különösen olcsóbbított exportáron, hogy a csekély vámmal együtt sem drágább, mint Budapesten helyben.

Tessék prospektust kérni.

Sikoltozva védekeznek a nagyrévi méregkeverő asszonyok, akik a bíróság előtt a szembesítés során kígyót-békát kiáltanak egymásra

Szolnok, december 14.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Tegnap délelőtt kilenc órakor kezdődött a szolnoki törvényszék zsufolásig megtelt tárgyalási termében a nagyrévi tömegmérgezési bűnper tárgyalása. Fuchs Gyula dr. törvényszéki elnök vezeti a tárgyalást, aki annak idején a csongrádi bombaper tárgyalásán is elnökölt. A tárgyalás a vádlottak személyi adatainak felolvasásával kezdődött, majd a vádirat részletes ismertetésére került a sor.

A tárgyaláson a budapesti sajtón kívül igen számos nagy külföldi világlap is képviselve van. A közönség nagyrésze a folyosókra szorult, mert a teremben nincsen már hely.

A törvényszéki épület előtt az utcán is nagy tömeg lesi a bentről érkező híreket. Már a kora reggeli órákban hatalmas csoportosulás volt a törvényszéki épület körül és mindenki igyekezett a terembe bejutni. Pontban kilenc órakor négy fogházör vezette be a terembe a négy vádlottat. A fekete öltözött falusi asszonyok halottápadtan feszengenek a padon. Az elnök megnyitja a tárgyalást és felolvassa a négy vádlott asszony személyi adatait.

A jelenleg tárgyalás alatt levő bűnper vádlottai a következők: Holyba Károlyné negyvennégy éves, vagyonosan asszony, akinek két édes és két mostohagyermek van. Sebestyén Bálintné született Oláh Lujza, hetven éves háztartásbeli asszony, két gyermek anyja. Lipka Pálné hatvan éves, gyermektelen büntetlen előéletű asszony és végül Köteles Istváné született Szabó Mária, ötven éves büntetlen előéletű vagyonos varrónő. Mind a négy vádlott református vallású és Nagyréven laknak. Az elnök ezután beszólitja a tanukat és megállapítja, hogy egy tanu hiányzik.

Virág Gyula dr. ügyvéd, aki Holyba Károlyné és Lipka Pálné védelmét látja el, kéri a törvényszéket, hogy magát illetéktelennek mondja ki és tegye át az ügyet az esküdtbíró-sághoz.

A bíróság a védő ezen indítványát elutasítja azzal az indokolással, hogy az esküdtszéket ideiglenesen felfüggesztő rendelet még mindig érvényben van, tehát az ügyet esküdtbíró-ság elé utalni nem lehet.

A védő ez ellen semmisségi panaszt jelentett be. A vádirat ismertetése után a vádlottak részletes kihallgatása következett.

Holyba Károlyné elsőrendű vádlottat hallgatta ki az elnök. Az asszony kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek és a mérgezésről mit sem tud. Ura betegeskedett és ekkor Sebestyén Bálintné azt ajánlotta, hogy hoz neki orvosságot az ura részére. Sebestyéné hozott is orvosságot, azt beöntötték Holyba Károly kávéjába, aki pár perc múlva meghalt. Az elnök kérdésére elmondja az asszony, hogy az orvos tudóbajt állapított meg férjénél és amikor az orvos másodizben jött, már csak a halált állapíthatta meg. A vádlott asszony tagadja, hogy az orvosságért valamit fizetett volna. Azt állítja, hogy a csendőrségen és a vizsgálóbíró előtt azért tett beismerő vallomást, mert attól félt, hogy megverik.

Az elnök faggatja az asszonyt, hogy vallja az igazat, de Holybáné nem hajlandó eltérni vallomásától. Idegesen hangoztatja, hogy ez az igaz, amit most mondott.

Elnök: Hazudhatik annyit, amennyit akar. Mi annyit hiszünk, amennyit mi akarunk.

Holybáné: Én az igazat mondom.

Elnök: Magának Sebestyén Bálintné tanácsolta, hogy tegye el láb alól férjét és azt is mondta, hogy erre a célra Fazekasné ad majd magának mérget.

Maga a vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy ekkor elment Fazekasnéhoz és kapott is sárga folyadékot,

amelytől azonban az ura nem halt meg.

Holybáné ezután bevallja, hogy Sebestyén Bálintné tényleg adta neki azt a tanácsot.

Az elnök ezután azt kérdezi az asszonytól, hogy kiadta be Holybáné a mérget, amire a vádlott asszony elszólja magát és így felel:

— Beadtuk.

Ekkor észreveszi, hogy elszólta magát és hirtelen nagy zavarában ismét tagadni kezd. Az elnök további kérdéseire Holybáné elmondja, hogy hit és iskola nélkül nőtt fel, nem ismeri a tíz parancsolatot és sohasem járt templomba. Az orvosságról tud, de arról nem akar tudni, hogy férjét megmérgezte volna.

Az elnök ezután Sebestyén Bálintné másodrendű vádlott kihallgatását kezdi meg. Ez az asszony is mindent tagad, csak azt vallja be, hogy Fazekasnéhoz küldte Holybánét, mert az mindenkit meg tudott gyógyítani. Tagadja, mintha azt tanácsolta volna Holybánénak, hogy mérget keverjen ura ételébe.

A bíróság erre Holybánét és Sebestyénét szembesítette egymással.

Ez a jelenet rendkívül heves lefolyású volt. A két asszony viselkedése hangon kígyót-békát kiáltott egymásra és az elnök a nagy zajban alig tudott rendet teremteni.

Ezután Lipka Pálné kihallgatása következett, aki tulajdonképpen a per fővádlottja. Ez az asszony szintén tagadta bűnösségét és azt vallja, hogy Kötelesné adott neki mérget, de ő nem tudta, hogy az mérge. Az elnök erre figyelmezteti, hogy csak az igazat vallja, de Lipkáné továbbra is megmarad tagadása mellett. Nem akarja elismerni, hogy Kötelesné ő bujtatta fel a gyilkosságra és azzal védekezik, hogy Kötelesné kényszerítette arra, hogy tegye el a férjét láb alól. Az el-

nök kérdésére ezután előadja, hogy a vizsgálóbíró előtt mindent elmondott szépen, mert ugyanis minden el volt árulva. Az elnök csodálkozva kérdezi, vajjon mit ért elárulás alatt, amire kijelenti, hogy férje megfenyegette, ha az egyik asszonynak nem ad be abból az italból akkor végez vele. Hangoztatja még Lipkáné azt is, hogy tudta az italról azt, hogy megöli a macskákat és egyéb állatokat, de nem hitte el, hogy az embert is megöli.

Köteles Istvánná vádlott kihallgatása következett, aki elmondotta, hogy Lipkáné ajánlotta neki a szert azzal, hogy adja be férjének és akkor leszokik az italról!

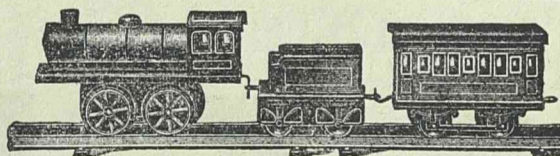
Ez az asszony szinte magából kikelve hangoztatja ártatlanságát.

Reámutat arra, hogy nem is sejtette, mintha az a bizonyos szer mérget tartalmazott volna.

Az elnök reabizonyította, hogy a vádlott asszony már első férje életében viszonyt folytatott Köteles Istvánnal, jelenlegi férjével.

A négy vádlott kihallgatása ezzel véget ért és megállapítást nyert, hogy egyik sem ismeri be a terhére rótt szörnyű bűnt. Sor került ezután a tanuk kihallgatására és elsőnek Szegedi Kálmán dr. községi orvost hallgatta ki a bíróság. Az orvos elmondja, hogy 1921 szeptember harmadikán hörghurutot állapított meg Holyba Károlyné, de legnagyobb csodálkozására a beteg hét nap múlva meghalt. Az ellenőrző szakértő orvos akart ezután kérdést intézni a tanukhoz, de az elnök ezt nem engedélyezte. A bíróság erre előterjesztést tesz, azonban a bíróság rövid tanácskozás után visszautasítja. A tárgyalás nagy érdeklődés mellett folyik.

A kihallgatott tanuk mind lényegtelen vallomásokot tettek és leginkább a vádlottak és az elhaltak személyi körülményeire vonatkozólag adtak felvilágosításokat. Valószínű, hogy a tanukihallgatásokat szombaton délelőtt befejezik és nyomban rákerül a sor a perbeszédre. Ebben az esetben nincsen kizárva, hogy az ítéletet még ma délután hirdetik ki.

Nagy karácsonyi vásár!
mechanikai játékszerekben

„RECTA” Temesvár-Belváros Hunyadi-utca

**24 heti vagy
6 havi hitel!**

Női kabátok, férfi és fiuruhák, télikabátok, bőrkabátok
POLLAK SAMUEL, Timisoara
IV., Fröbl-u. 44. Fiók: II., Fő-u. 25. Kiszolgálás mérték utáni.

Hirek

Karácsonyöröme

...s szint varázsol majd egy csomó szegény ember sápadt arcára olvasóik jószívűsége révén. Megindított a Szegények Karácsonya mozgalma amelynek célja, hogy karácsonykor felkeressünk egy csomó — adja a lehetőséget: minél több — szegény családot és azoknak karácsonyi ajándékesomagot vigyünk. Mi lesz a csomagban? Apró földi dolgok, amelyek a fázó és éhes emberi test melegítésére, táplálására szolgálnak: egy csésze kávé, tea, cukor, rum, szalonna, burgonya, tüzelő, miegymás, és egy kicsi fenyőgallyacska és karácsonyi gyertya. Olyanoknak szántuk az ajándékokat a karácsonyi csomagokat, akik maguknak ezeket Jézus születésnapjára megszerezni. Szavaink, amelyek a Szegények Karácsony érdekében ezeken a hasábokon olvasóinkhoz jutnak, mind nagyobb visszhangra találtak. A m b r u s, József városi vendéglős hozott be tegnap a Hirlap szerkesztőségébe egyeztetés céljából, amelyet az Ambrus-asztaltársaság gyűjtött K u t r e r Sándor elhalálozása alkalmából. A Szegények Karácsonya alapunk most már 7310 lei gyűjtést tovább folytatjuk és ahhoz hozzájárulhatnak vidéki olvasóink is.

Miklós régensherceg előléptetése. Bukaresti tudósítónk telefonálja: Miklós régensherceget január elsején tábornokká léptetik elő.

Tól férfi és félikabát szövetek nagy választékban Dénes & Pollák cégnél.

Egyházi kinevezés. K a l v o sztin, az irgalmasrend római generála K l i n o v s z k y Lászlót, az irgalmasrend temesvári házána priorátusának romániai rendtartományi főnökévé kinevezte ki. Klinovszky László két évtized óta működik a temesvári rendházban, amelynek főnöke a repatriált K ó s y István után lett. Meleg ember, szívesen beszél, előzékenysége és jósága révén széles körökben népszerű. Klinovszky László, aki méltán rászolgálna a díszes megbízatásra, amelyben részt vesz.

Kisfaludy-ünnepély. A Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület — mintegy már jeleztük — vasárnap, december 15-én a múlt század két nagy magyar költője: Kisfaludy Sándor és Kisfaludy Károly emlékére az ipari munkaadók szindikátusának épületében délután öt órai kezdéssel kulturális előadást rendez. A rendezvény kiváló műsort válogatott össze, amely a közönség nagy érdeklődésére számíthat.

Szőrmét Budapesten Steiner Endre szücsnél jól és olcsón vásárolhat VI Rózsa u 60, Andrássy-útszék

Magyar delegáció Hágában. Budapesti tudósítónk telefonálja: Az Esti Hír értesítése szerint a hágai konferenciára induló magyar delegációt a magyar kormány Albert gróf fogja vezetni. A gróf kijelentette, hogy őt a hágai utra nem fogja kísérni, azonban ha ez meg is történnék — kétséges, hogy betegeskedése miatt elvállalja-e a megbízatást.

— Blajan Viktor ünneplése. Blajan Viktor a Resica-művek volt vezérigazgatója, a temesvári műgyetem bányászati szakának dékánja, most töltötte be mérnöki működésének harminc éves fordulóját. Ebből az alkalomból Blajan egyetemi tanárt diákjai és barátai bankett keretében ünnepelték.

— Pop Ámosz moziigazgató hivatásában. Megirtuk, hogy a kormány Pop Ámosz új városi moziigazgató megválasztását jóváhagyta. Ennek alapján Pop Ámosz igazgató most kezdte meg a városi mozik átvételét. D i s e l a Pál pénzügyi tanácsnoktól, aki a mozik ideiglenes vezetésével volt megbízva. Az átvétel után, amely néhány napig fog tartani, az új moziigazgató nyomban megkezdte működését.

Ingyen rádió- és gramofon-hangversenyt hallhat 14. és 15. szombat, vasárnap a nagy karácsonyi mintakiállításán a Hote-Ferdinánd termeiben

— **Emlékkünnep.** Most volt egy esztendője annak, hogy T o t i s Szidonia, Totis Rezső helga királyi konzulnak és a Gyapjuipar vezérigazgatójának édesanyja meghalt. Az évforduló alkalmából a gyárvárosi zsidó templomban istentisztelet volt, amelyen a családon kívül a Gyapjuipar részvénytársaság tisztviselői kara is jelen volt. A feketével díszített szószékéről S i n g e r Jakab dr. főrabbi meghatódott beszédet mondott. A szertartás alatt S e h w a r z főkantor és a templomi énekkar énekelt.

— **Eskütétel.** Lugosi tudósítónk telefonálja: J u e u János dr. képviselő, az ideiglenes megyei bizottság elnöke, letette az esküt Joannovic Miklós dr. lugosi törvényszéki főelnök kezébe. Az eskütétel után az ideiglenes bizottság ülést tartott, amelyen megvitatta Szörény megye 1930. évre szóló költségvetését.

* **Nézze meg családjával Ön is a nagy karácsonyi mintakiállítást szombaton és vasárnap a Hotel Ferdinánd összes termeiben.**

Nagy választék
Női hócipőkben 200— leitől
Gyermek „ 230— „
SCHLESINGER & Co.
Börze utcai üzletében.

— **A tömeggyilkos nyomában.** Égerből jelentik: A csehszlovákiai Éger város rendőrsége elfogott egy fiatal embert, akit azzal gyanúsítanak, hogy ő a keresett düsseldorf gyilkos, vagy legalább is valami köze van a borzalmas gyilkosságokhoz. Az illető Mayer György huszonnyolc esztendősek állampolgár. Kahallgatásakor megállapították, hogy öccse, Mayer József néven él és mint katonaszökevény állandóan külföldön tartózkodik, ahonnan most jött Égerbe. Egész seereg olyan gyanúk merültek fel, amelyek arra mutatnak, hogy Mayer a keresett düsseldorf rém. Írása is feltűnően hasonlít a düsseldorf gyilkos titokzatos leveleinek írásához. A düsseldorf rendőrség máris érintkezésbe lépett az égeri rendőrséggel és kéri Mayer György kiadatását.

♦ **Ha szereti egészségesét, csakis természetes vegyítésű buziási szénsavval teltett »HERCULES« szilkvizből igyék.** Cím: Hercules szilkvizgyár, Temesvár-Erzsébetváros Str. Jon Vasi (Rezső-utca) 1. szám. Telefon: 20-22.

Karácsonyest

Örömteljes pillanata az esztendőnek Boldog emberek, ragyogó arcok, el nem múló varázsa az ünnepnek Tegyük ifjúságot, szépséget a karácsonyfa alá, legyen ajándékunk

ELIDA KAZETTA

GYILKOS ORKÁN. Bécsből jelentik: Egész Ausztria területén tegnap egész napon keresztül óriási orkán dühöngött. A Wienerwaldban a vihar több ezer fát kidöntött. Az eggenburgi kórházat egy villámpapás felgyújtotta és a tüzet csak nagy bajjal tudták lokalizálni. Az egyik bécsi teherpályaudvaron a százötz kilométeres sebességgel száguldó vihar feldöntötte az egyik elevátort. Heller Sarolta harminc éves nő a Duna partján a vihar belesodorta a vízbe és a közeli rendőr csak saját élete kockáztatásával mentette meg a vízbe fullástól.

— **Halálos esés a padláslépcsőről.** Resicáról jelentik: B o u l e s c u György resicai gyári tisztviselő negyvenhárom esztendősek felesége a padlásról almat akart gyermekei számára lehozni, azonban a padláslépcsőn megcsuszott és olyan szerencsétlenül esett le, hogy lábszársontját törte. Kórház-

Szőrmebundák
Bodnár József
képzett szücs mesternél
Budapest V., Nádor-utca 15.
Telefon: Aut. 2 2-79.
Javítások, átalakítások

ba szállították, ahol megállapították, hogy az eltört esztendő apró szilánkjai szerteszét hatoltak be a husba. Életét a láb amputálásával próbálták megmenteni, de a seb már annyira üszkös volt, hogy a szerencsétlen asszony meghalt. Halálát férje és két gyermeke gyászolja.

— **Jenkner Oszkár előadó estéje.** J e n k n e r Oszkár, a temesvári újságírók nevezte, vasárnap, december 15-én este nyolc órakor a gyárvárosi Mednyánszky-féle vendéglőben a Gyárvárosi Zene- és Dalegylet, valamint kiváló énekesek, zenészek és szavalók közreműködésével előadó estélyt rendez. A tizenegy számból álló műsor legnagyobb része Jenkner saját szerzeményeiből kerül ki. Az előadást terített asztalok mellett tartják meg.

— **Egyházi zene a székesegyházban.** Vasárnap délelőtt tíz órakor az egyházi zene programja a következő: Introitus: Gaude in Domino semper — Grieg-bachertől. Missa: Missa Brevis Giovanni Pierluigi Palestrina-tól. Palestrina, családi néven Joannes Petraloysius Praenestinus 1526—1594 Missa Brevis, misemkompozíció a harmadik kötetében van, amelyet 1570-ben Fülöp spanyol királynak dedikált. Négyszólamú Acapella vegyeskar, jó hangnemenben. Graduale: Qui sedes, Domine, super Cherubim — Schifferlétől. Offertorium: Rorate, Caeli, desuper Korális. Éneklő Kank Jenő hitanár, Communio: Dicite — Griesbachertől. Tantum Ergo — Eit Gaspártól.

Wamoser Gyula
menyasszonyi kelenyék
Budapest, IV., Váci-utca 7.
Telefon: Aut. 878 16.

— **A temesvári Tiszti- és Polgári Kaszinó vezetősége ezúton hozza nyilvánosságra, hogy 1930 évi január elsejéről kezdve öt évi időtartamra bérbeadja a Böhmele vendéglőt, terraszt, kertet, pircét, három szobából és összes mellék-helyiségekkel álló lakást. A helyiség**

Saját gyártmányu
cserépkályhák
kandallók és takaréktűzhelyek
olcsón és csakis
TURI GYÖRGY
cserépkályhánál kaphatók, Temesvár II., Rékási-utca 26. 1. sz. villamos megálló közelében. Vállalok fayance lapokkal faburkolásokat, kályhaépítéseket és minden e szakmába vágó munkákat. Garantált szakzerű kiszolgálás.

alkalmas vendéglőnek, bank céljára, kiállítási helyiségnek, autólerakotnak, sörcsarnoknak. Mindazok, akik a helyiségre igényt tartanak, írásbeli ajánlatukat nyújtsák be december huszonnyolcadikáig a kaszinó kvestorához. Az ajánlatok felel a kaszinó választmánya dönt.

A VÁROS ÁTVESZI A SZÍNHÁZAT. Megirtuk, hogy a városi színházat, amelyben már harmadik éve játszanak, Marcu Duiliu bukaresti mérnök még mindig nem adta át hivatalosan a városnak. Miként értesülünk, a hivatalos átadás most végre mégis megtörténik és erre a célra Marcu Duiliu hétfőn érkezik Temesvárra. Az átadásnál a város részéről külön bizottság fog közreműködni, amelybe a szakértőket a városi mérnöki hivatal nevezi ki.

— Kultúrelőadás a Blaskovics-telepen. A Magyar Párt Blaskovics-telepi altagozata vasárnap, december 15-én délután négy órakor a Schneider-féle vendéglő termében kulturális előadást tart. A műsor ismeretterjesztő előadásból, több szavalatból és egy egyfelvonásos darabból áll.

Sztrájkjal fenyegetőző pékek. Kisebnevből jelentik: A kisebnevi pékmesterek küldöttségileg felkeresték a polgármestert és bejelentették, amennyiben a kisebnevi malmok nem örlik a városi állandó választmány által elrendelt háromfajta lisztet, úgy a pékek beszüntetik az üzemetek és sztrájkba lépnek. A malmosoknak két napi gondolkodási időt adtak és ha hétfőig nem teljesítik a pékek kérelmét és nem alkalmazkodnak a városi állandó választmány utasításához, úgy Kisebnevi lakossága hétfőtől kezdve kenyér nélkül áll.

Gyémánt és brilliáns ékszerek
olcsón vásárolhatók a Lloyd-soron
ALEX. KLEIN
ékszerésznél, a Tacámul ezüstárugyár lerakata.

— A gyilkos soffőr büntetése. Lugosi tudósítónk telefonálja: Emlékezetes még, hogy Buciu János lugosi soffőr 1928 augusztusában agyonlőtte Labitz lugosi koreszmárost. A tett elkövetése után egy rendőrt megsebesített és csak hosszas hajszá után sikerült ártalmatlanná tenni. Buciu a lugosi törvényszék előtt tartott főtárgyaláson ittasságával védekezett, azonban ennek ellenére tizenöt évi kényszermunkára ítélték. Ezt az ítéletet a temesvári tábla is jóváhagyta és a bukaresti legfelső semmitőzék is megerősítette. Buciu a napokban szállítják el a lugosi fogházból büntetésének kitöltésére a nagyenyedi fegyintézetbe.

Minden könyvet a legutányosabban szállít a
Kir. Magy. Egyetemi Nyomda Könyvesboltja
BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-u. 18.
Magyar és külföldi újdonságok.

Előadás a lipesei mintavásárról. Angerbauer Jenő hétfőn, december 16-án este kilenc órakor a kereskedelmi és iparkamara üléstermében vetített képekkel kísért előadást tart a lipesei mintavásárról. Az előadás, amelyet a Gyáriparosok Szövetsége rendez, ingyenes. Vendégeket szívesen látnak.

Csakis a legnemesebb bőrből készül a

Detailizáltak: Belváros, Löffler A-palota
Erzsébetváros, Helvét-utca 4.

Gázzal megmérgezte magát egy szerelmes cseléd és majdnem három más embert is megölt

Budapest, december 14.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Herzog Manó cégvezető huszonnyolc éves cselédje, Szabó Mária, szerelmi bánatában halálra határozta magát. Tegnap éjszaka, amikor Herzogék József-utcai lakásában az egész család nyugalomra lért, Szabó Mária néhány kusza sorban megírta hűtlen szerelméhez szóló bucsulevélét, aztán kinyitotta a konyhában a gázesapot, belefektetett a tarkapárnás eselédágyba, imádkozott, majd behunyta a szemét és várta a halált.

Reggel Herzog Manóné hiába várta, hogy Szabó Mária, aki minden reggel korán az óra pontosságával magától kelt föl, jelentkezék és megkezdje reggeli munkáját. Az asszony megnyomta a hálószobában az ágya mellett levő csengő gombját, azonban Szabó Mária a csengetésre sem jelentkezett. Herzog Manóné felkelt, hogy utánanézzon, mi van Szabó Máriaival. Régi cseléd volt, hűséges és asszonya aggódott, hogy valami baj történt.

Mikor benyitott a konyhába, a kiömlött és egész éjjelen keresztül összesűrűsödött gáz hirtelen megcsapta és Hercogné ájultan esett össze.

MEGSÉRÜLT A BREMEN. Newyorkból jelentik: Az Atlanti óceánon dühöngő vihar még mindig nem esendődött le. A viharban megsérült a Bremen nevű új német luksushajó is, amely első fedélzetén olyan súlyosan rongálódott meg, hogy nem tudott elindulni a megszabott időben. A Bremen csak vasárnap indul vissza Európába.

* Okvetlen nézze meg szombaton és vasárnap a nagy karácsonyi mintakiállítás a Hotel-Ferdinand termeiben.

Ma szombat és vasárnap okvetlen nézze meg a nagy karácsonyi mintakiállítás a Hotel-Ferdinand termeiben

— Erdemes gyárvárosi polgár halála. Egy közismert temesvári polgár, Radocsay István, a Timisiana-bank gyárvárosi fiókjának tisztviselője, ötvenhét esztendősen korábban hosszabb betegeskedés után meghalt. Halálát özvegye, született Junkert Vilma, leánya, az alapítványi pénztár tisztviselőnéje, fia, Radocsay Géza elektromérnök Buenos Airesben, öccse, Radocsay László rádiókereskedő, nyugalmazott városi tisztviselő és nagy számu rokonság gyászolja. Temetése vasárnap délután négy órakor megy végbe a gyárvárosi temető halottaszarnokából.

A nyitva levő ajtókon keresztül a gáz behatolt a lakásba és bejutott a hálószobába is, ahol Herzog Manó még nyugodtan aludt. Álmában kábitotta el a gáz. Óra-óra után mulott, amikor tizenegykor a szomszédoknak feltűnt, hogy Herzogéktól még senkit nem láttak. Nyugtalanok lettek, szóltak a házmesternek, bekopogtattak, bezörgettek Herzogékhoz, de nem kaptak választ. Erre feltörték az ajtót és amikor megcsapta őket a belülről kitóduló gáz szaga, mindjárt tudták, hogy szerencsétlenség történt. Telefonáltak a mentőkért, akik autójukkal nyomban megjelentek. A mentőorvos behatolt a lakásba és ablakot akart nyitni, azonban a gáz őt is elkábitotta és ájultan esett össze. Ujból telefonáltak a mentőknek, ahonnan két autó jött orvosokkal.

Kivülről beverték a lakás ablakait és amikor a gáz tisztult odabent, kihozták az eszméletlen állapotban fekvő Szabó Máriaát, Herzog Manót, a feleségét és a mentőorvost. Valamennyit kórházba szállították. Szabó Mária cselédnek közben beteljesedett kívánsága: meghalt és sohase fogja megtudni, milyen szerencsétlenséget okozott. A Herzog házaspár és a mentőorvos állapota igen súlyos.

— Kitüntetés. Gátaljáról jelentik: Baja Albert gátaljai szövetkezeti elnököt az országos szövetkezeti vezetőség évtizedeken keresztül kifejtett hathatós és közhasznú tevékenységeért díszoklevéllel tüntette ki. Baja Albert kitüntetése a legszelebb körökben örömet váltott ki.

Csak két napig szombat, vasárnap láthatja a nagy karácsonyi mintakiállítás a Hotel-Ferdinand termeiben

— Szegény magyar gyermekek felruházása. A Magyar Párt erzsébetvárosi tagozata hétfőn, december 16-án este hat órakor a Novotny-féle vendéglő nagytermében gyermekfelruházási ünnepélyt tart. A tagozat huszonkét szegény magyar iskolás gyermeket látnak el tetőtől talpig meleg téli ruhával. A gyermekeket ezenkívül meg is vendégelik.

Gerbeaud-bonbonok, sütemények egyedárusítása, az összes bel- s külföldi cukorkák, csokoládék legolcsóbban
Somogyinál Lloyd-sor 11. Telefon: 11-65

* Teadélután táncsal. A józsefvárosi zsidó nőegylet szegényei felségelyezésére december 26-án délután 5 órai kezdettel a Tiszti Kaszinó földszinti termeiben táncsal egybekötött teadélután rendez. Szórakozásokról a rendezőség gondoskodik.

Rádiószaküzlet és laboratórium

KONTAKT

TELEFUNKEN készítmények állandóan.

Szakzerű átépítés, Hálózatira alakít át. Bármilyen javítás. Accumulator és friss bateria.

Timisoara I., Börze-u. 3. Lloyd mögötti utcában. Sörforrás után

Telefon: 14-56

Budapest legrégebb és legnagyobb ékszerész- és óráscége

Valódi ezüst dísztárgyak és óvőeszközök

Szigeti Vándor és Fia

Budapest, IV., Múzeum-körút 31. A Nemzeti Múzeummal szemben. Kérjen díjtalan értekezletet.

KÉPVISELŐK ÖSSZEVEREKEDTEK. Prágából jelentik: A csehszlovák parlament tegnapi ülésén Udrminiszterelnök felolvasta a kormány nyilatkozatát, amelyet a kommunista folytonos lármával kísérték. A nyilatkozat olyan nagy volt, hogy az elnöknek ülést fel kellett függeszteni. Két kommunista erőszakkal kellett az ülés rombolását a zavargás miatt kivezetni. Közben ez történt, egyes kommunista képviselők más pártbeli képviselőkkel összeverekedtek.

* A Pátria kávéházban lehet csupán kellemesen mulatni. Jöjjön el és győződjék meg róla. Minden nap reggel nyitva.

— A mehalai magyarság karácsonyi előadása. A Magyar Párt mehalai tagozatának műkedvelői karácsonyi március 26-án délután Gimpl-féle vendéglőben jótékony műkedvelői előadást rendeznek. Több egyfelvonásos játékon kívül magán számok is kerülnek előadásra.

Megbízhatóan vásárolhat ékszer ezüst és kinaezüst dísztárgyakat
ALEX. KLEIN
ékszerésznél, a Lloyd-soron.
A Tacámul ezüstárugyár lerakata.

* Székely Albert Mintaantikvárium és könyvkereskedése Budapest VII. József-körút 21. A közelgő karácsonyi és újév alkalmából ajánlja dusan felszerelt raktárát magyar, német, francia és angol könyvekből. Bárhol hiányzó detett könyv ugyanezen árért, esetleg olcsóbban is kapható szép antikvár állapotban. Jelenleg ajánlhatom a megalanti sorozatokat: Szilágyi, Magyar Nemzet története 10 kötet félbőr kötetben 80 P., Rákosi Jenő, Művei 12 kötetben 35.—, Jókai összes művei 100 kötetben, félbőr kötés 800 P., A Nagy háború irásiban és képből 7 kötet csak 50 P., Moreck, Korunk erkölcsi eszméi színes illusztrációval 55 P., helyett csak 25 P., Das Üppige Weib 36 P., helyett csak 20 P., Krudy munkái 10 díszkötésben csak 35 P., Beöthy, A Tragikum (ritka) 15 P., Márki, II. Rákóczi Ferenc 3 kötet 25 P., Kossuth Lajos iratai, 13 kötet 70 P., A nagy francia forradalom 3 kötet díszkötésben 40 P., Eberle, Egyiptom 2 díszkötés, nagy alak 30 P. Levelezéshez válaszbélyeget kérek megküldeni.

* Ha Temesvárra jön, kérje meg a denütt az ingyenes tájékoztatót (Căminatorul prin Timisoara.)

Berczeller és Szlovák

BUDAPEST

V., Dorottya-utca 5. szám.

Angol és francia uridivat-különlegességek nagy választékban.

Nagy választék üveg- és porcellán-készletekben, kristályok, képkeretek stb.

10%

karácsonyi engedmény mártól kezdve ujevíg.

WOHLSTEIN

üvegkereskedés. Timisoara-Belváros, Szent György-tér 3. sz.

Voileanu hangversenye. Ma, szombaton este Temesvár zenebarátainak ritka műelőadásban lesz részük. Voileanu Anna zongoraművész, akinek neve a bel- és külföldön a legjobb hírnévnek örvend, hangversenye keretében előadja Bach-Busoni híres Chaconue-ját, Beethoven Sonátáját op. 110, Negrea Sonátináját és végül Schuman hatalmas alkotását „Kreisleriana”. Zeneértőknek csupa kivételes csemegé, amelyet természetesen csak nagy művészek interpretálhatnak élvezetesen. A hangverseny pont 9 órakor kezdődik a Tiszti Kaszinó nagytermében. Jegyek kaphatók már Uhrmannál.

— **Rumot lopott a csaposfiu.** Kellemtelen meglepetésben volt tegnap reggel része özvegy Michelsz Teréznek, az erzsébetvárosi Novotny-féle vendéglő tulajdonosának. Amikor leküldte a pincébe a csapot, hogy rumot hozzon fel a pincéből, azt a meglepő választ kapta, hogy az éjszaka folyamán valaki a kis hordóban levő huszonhat liter rumot ellopta. Michelszné feljelentést tett a rendőrségen az ismeretlen tettes ellen, akit az erzsébetvárosi rendőrség Hassinger Mátyás 19 éves csaposfiu személyében el is fogott.

Takács József
uriszabó
Budapest
IV. Városház-u. 16.

— **Erősödik a gátaljai magyarság.** Gátaljáról jelentik: A Magyar Párt gátaljai tagozata most tartotta meg évi közgyűlését a Kopornyay-féle vendéglőben. A közgyűlésen, amelyet Mácsa Sándor elnök vezetett, nagy tömegben vett részt a gátaljai magyarság. Boesó István pénztáros és Rácz András titkár megtették jelenéseiket, amelyeket a közgyűlés tudomásul vett. Öröndetes jelenség, hogy a tagok száma megszorodott és a tagozatnak most már szántizentöt tagja van. A két megüresedett ellenőri állásra Csapó Kálmánt és Csermárik Györgyöt, az egyik szomszédos elöljárói állásra pedig Páry Józsefet választották meg.

Retikülök, bőröndök
necessairek, manikür-kazetták, erszények stb. bőröndök **legolcsóbban** és a **legnagyobb választékban**
Muskát László
bőröndárúházában, **BUDAPEST VIII., Rákóczi-ut 1, a régi Nemzeti Színház épületben.**

— **Bohémvilág** Keresztes Lászlónak illusztrált satirikus heti lapja immár eljutott a negyvenedik számig. A Bohémvilág hétről hétre mind nagyobb népszerűsége tesz azért, amit friss és aktuális tartalmak köszönhet. A Bohémvilág minden íráságárusnál kapható és példányonként hét leibe kerül.

* **Ingyen kávé kostoló, rádió és Columbia gramophon koncert** lesz szombaton és vasárnap a Hotel Ferdinand összes termeiben.

— **Anyakönyvi hírek.** Meghaltak: Zente Aurélia 67, Wagner Teréz 17, Madocsay István 57 és Varga Balázs 63 éves korában.

Védekeznek a hitelezők az egyre gyakrabban jelentkező kényszeregyezségi kérelmekkel szemben

Az utóbbi hetekben egyre sűrűbben kértek kényszeregyezségi eljárást maguk ellen a kereskedők, amely eljárás a Romániai Hitelezői Védegylet erőyes közbelépésre készítette, hogy a hitelezők érdekeit megvédje. Junian igazságügyminiszter ugyanis értesítette az összes erdélyi és bánági törvényszék főelnökeit, hogy a kényszeregyezségeket kérő beadványt a beiktatással egyidejűleg azonnal hozza a Hitelezői Védegylet tudomására is. Ennek a rendelkezésnek az a célja, hogy a védegylet megtudja, ki kért kényszeregyezségeket és az érdekelte hitelezők sorából minden egyes kényszeregyezségi kérelem esetében állítson össze konzorciumot, amelynek feladata lesz a fizetésképtelenség körülményeit megvizsgálni. Ennek a bizottságnak a jelentése alapján minden egyes hitelező kellő időben tájékoztatást nyer, hogy az adós ajánlatával szemben a hitelező milyen egyezségi módozatot fogadjon el. Ezzel meg-

szűnik az a szinte tarthatatlan helyzet, hogy a hitelező az adós kényekedvőnek van kitéve, mert eddig, ha a hitelezők többsége az adós ajánlatát nem fogadta el, úgy egyszerűen a csőd veszélye fenyegette a hitelezőket. Ez a körülmény arra készítette a rosszhiszemű adósokat, hogy kizárólag a törvényben megállapított ötven százalékos minimális egyezkedési kvótát ajánlották fel és a fizetéseket indokolatlanul hosszú, igen gyakran három évi időtartamra is kitolták. Az igazságügyminiszter rendelete alapján az adósok hitelezőiből alakult bizottságoknak idejekorán módjukban áll még a törvényszéki tárgyalás előtt az összes hitelezők nevében tárgyalni az adósokkal az egyezkedés lehetőségeiről. A kényszeregyezségi kérelmek ezután bizonyára ritkábbak lesznek, mert szinte hihetetlen, hogy a törvény alig néhány hónapos fennállása óta két milliárd lei összeg erejéig jelentettek be kényszeregyezségeket.

* **Mielőtt kalap, divat és karácsonyi ajándék tárgyait beszerezné, kérem azokat előbb Papp Gábornál megtekinteni.** Temesvár-Belváros, Str. Alba-Julia 5.

Ha Budapestre
utazik, saját érdekében ne mulassa el **VARSÁNYI LAJOS szüics** üzletét felkeresni, hol jó és pontos a kiszolgálás. Párisi-u. 2

— **Glasul Minoritilor.** Jakabffy Elemér dr. kamarai képviselő, a romániai magyar kisebbség vezetője, akinek munkásságát a külföldön is ismerik, Magyar Kisebbség című folyóiratán kívül a Glasul Minoritilor című havi folyóiratot is szerkeszti. Ez román, francia és német szöveggel jelenik meg és célja, hogy a kisebbségi kérdések állásáról a nem magyarokat is felvilágosítsa. A már hetedik évfolyamban levő Glasul Minoritilor legújabb száma most jelent meg. Az érdekes tartalmu folyóirat a szerkesztőnél Lugoson rendelhető meg.

— **Táncmulatság.** Zsombolyáról jelentik: A Bánági Magyar Közművelődési Egyesület zsombolyai fiókjának műkedvelői gárdája december 26-án, karácsony másnapján, műsorral egybekötött táncmulatságot rendeznek. Előadásra kerülnek a Buksza és a Szervusz, Sára című egyfelvonásosok. A műkedvelői gárda első bemutatkozása már, holnap, vasárnap, délután a lesz a Liptai-féle vendéglőben.

* **A Déli Hírlap Budapestben** állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában VIII. Baross-tér 10.

— **Műkedvelői előadás Kisodán.** A Bánági Magyar Közművelődési Egyesület műkedvelői gárdája ma este félkilencor a kisodai Papp-féle színházteremben előadja a Sztambul rózsája című operettet. A címszerepét Faragó Erna játssza, partnere pedig Csermák Lajos lesz. A másik két nagy szerepben Konlechner Gizi és Szegedi Rezső lépnek föl. A többi szerepeket a műkedvelői csoport legjobbjai alakítják.

ROSENBERG-né divatszalonja
Budapest, Kossuth Lajos-tér 4
Állandó kész ruhák, completek, kabátok, porruhák nagy választékban, a legújabb modellekben

* **Verszegény, sápadt, étvágytalan, legyengült és állandó fejfájásban szenvedők** ne használjanak mást, mint a dr. Földes-féle Ferról Vastáplikort, mely elősegíti a vörösvérsejtek képződését, kitűnő étvágyat idéz elő és ennélfogva a legjobb hizlaló szer. A beteg és gyengélkedőt erőssé és életvidámmá teszi, a munkakedvét fokozza, verszegény nőknél a havibajt szabályozza és görcsös fájdalmakat megszünteti. Verszegény, sápadt, sovány gyermekeket meghízlatja, verszegény gyenge férfiaknak a férfierőt visszaadja. Egy kurára hat üveg szükséges. Postán utánvétellel megrendelhető dr. Földes gyógyszerháza és vegyszertár laboratóriuma Arad, strada Eminescu 21. Egy üveg ára 110 lei. Hat üveg rendelésénél postai díj nem lesz számítva. A legnagyobb orvosi szaktekinetvények javasolják. Minden gyógyszerháza kapható.

Nagy maradék eladás karácsonyi ajándéknak
alkalmas férfi- és női-szövetek, bársonyok, flanellek és vásznakban, bámulatos olcsó árakon
BACHRUCH B. Bulev. Berthelot (Kossuth Lajos-utca) 7. sz.

ELKÁN ÉS GERŐ
SZÜCSÖK
BUDAPEST
Váci-u. 22, Andrassy-ut 27
Legmegbízhatóbb bevásárlási forrás
30 év óta. Olcsó árak.

Férfikalapok
Borsalino (Antica Cassa)
P. u. C. Habig
Hückels Söhne
Press u. Co., London
Minden kalap mesteri munka
legújabb formákban és színekben
WEISMAYR-nél
Belváros

TEMESVÁRIAK KEDVELT TALÁLKOZÓHELYE BUDAPESTEN
A
KÖZPONTI SZÁLLODA
VII., Baross-tér 23
a keleti pályaudvarral szemben
Egyesületi és csoportos utazásoknál rendkívül olcsó teljes ellátás,
Központi fűtés, hideg-, melegviz, telefon, rádió a szobákban; lift, fürdők; mérsékelt árak.

Minden félévben egy 4—5 hetes kúra.
A Prof. dr. Páter-féle Arteriosklerozis elleni TEA megakadályozza az érlemezés fejlődését, visszafejleszti, enyhíti és gyógyítja annak tüneteit milyenek a magas vérnyomás, szédülés, fülzúgás, emésztési zavarok, álmatlanság, szívszorulás, ingerlékenység, légzési nehézségek és más az előrehaladott kor által okozott rendellenességek.
A Prof. Dr. Páter-féle arteriosklerozis elleni tea egy teljesen ártalmatlan, egyszerű, de biztos hatású szer, melyben különböző gyógynövények győgyereje van összpontosítva.
Már rövid használat után az általános közérzet javul és a fáradtság helyét a régi szellemi frissesség, eleterő és munkakedv foglalja el.
A győgyteák használatáról és határsáról szóló kis könyvecskét kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi a vezérképviselet Drogueria STANDARD Bukarest I., Str. Zorior 2.
A Prof. Dr. Páter-féle Arteriosklerozis elleni tea minden gyógyszerháza és drogueria-ban kapható. Ha beszerzési nehézségekbe ütközne egy forduljon lerakatunkhoz Csillaggyőgyosztár, Brassó, Hosszu-utca 5. szám.
Főlerakatok Románia részére: Drogueria „Standard”, Bukarest I. Magyarország részére: Thallmayer & Seitz R.-T., Budapest V., Zrínyi-u. 3. Csehszlovákia részére: Méré Sándor győgyosztár, Kassa.

Miért „ASTRA” cipőt?
Mert: Megbízható és jó
Mert: Formájuk kifogástalan
Mert: Viseletben kényelmes
Mert: **OLCSÓ**
ASTRA cipőgyár részv.-társ.
FIÓKOK: Győgyváros Fő-utca 32.
Iózséfváros Kossuth Lajos-utca 29.

Apróhirdetések

Adás-vétel

Trafik-bódé
olcsón eladó Cim a kiadóban (6551)

Ritka alkalmi vétel!
Ház égetett téglából, mely áll három szobából, konyhából, mellékhelyiség gekből, 300 öf területtel, 120.000 leiert, utazás miatt sürgősen eladó. Uj-Kisoda, VII. utca 25. (6561)

Papirhaju dió
garantált szilva-tekvár, mák, csemege dióbél kapható. Guttman, Kossuth Lajos u. 4. (6566)

Elegáns szalongszalon garnitúra
jutányos áron eladó. Cim a kiadóban.

Irógép
jó állapotban azonnal eladó. Megtekinthető Magdu fordító irodájában, Belváros, Deák-utca 3. (7000)

Olcsó, szép
és jó buforok nagy választékban Györfy Testvéreké, Gyárvaros, Rékási ut 4 (915)

Lakás

Különbejáratu
szoba kiadó. Hunyadi ut 5. I. 13. (6553)

Családi ház
két szoba-konyha és két éléskamra hosszabb időre olcsón kiadó Uj Kisoda VIII. utca 42 (6555)

3 szobás lakás
mellékhelyiségekkel (esetleg garázzsal) azonnalra jutányosan kiadó. Schneider villa, Hunyadi u. 108, az 5-ös villamos második kitérőjénél. (649)

Belváros központjában
2 szobás új modern lakás berendezéssel eladó. Érdeklődők adják le címüket „Azonnal beköltözhető” jelíggel a kiadóba (551)

Egy szobás-konyhás
éléskamrás lakás dec. 15-re kiadó. IV. Zöldpázsit utca 20. (6539)

Kiadó
elegáns 5 szobás uri lakás. II., Begasor, Villa Areti. (6537)

3 Király-u. 12. hsz.
alatt 2 szobás szép udvari lakás mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Bővebbet: Billitz Gyula, Merczy-utca 4. szám alatt (6324)

Butorozott szoba
teljes ellátással 1-2 személynek azonnal kiadó, Eire mellett, Hunyadi ut 19. földszint 8. (6564)

Különféle

Ujjonnan megnyitott
a Michelsz-féle vendéglő és étterem. Kitűnő ételek és italok. Abonnensek is felvétetnek a legszolidabb árak mellett III., Posta-u. 1. sz.

Értesítem

a n. é. közönséget és az összes ismerőseimet, hogy a belvárosi „ARANY CSIKÓ” vendéglőt átvettem Elsőrangú italok, olcsó árak. Pontos kiszolgálás! Reggelig nyitva Cigányzenel Külön helyiség egyesületnek kiadó. Szives pártfogást kér Szegő Árpád volt resicai szállodás

A m. k. Áll. Nőiipariskola

Budapest VIII., Rákóczi-ér 4. és II., Margit-körút 54. felhítték számára 1930. január 1-től március 31-ig és április 1-től jun. végéig tartó ipari tanfolyamokat rendez.

- E tanfolyamok felölelik:
1. A fehérnemű szabást és varrást
 2. A felsőruha szabást és varrást
 3. A fűzőkészítést
 4. A nőikalapkészítést
 5. A művirág és lámpaernyőkészítést
 6. A kézihimzést
 7. A különféle géphimzéseket
 8. A különféle csipkemunkákat
 9. A montírozást és diszjunkció készítését

A tanfolyamok három-három hónapig tartanak, a tanítás egy-egy óránként háromszor d. u. 3-6-ig, másokon helenként kétszer 3-8-ig, vagy este 6-8-ig, illetve 9-ig történik. Egy-egy tanfolyam díja 35 Pen. 6. január hó 1-én, végzett nőipariskolai tanuló és szülő segédnők számára 10 hónapig tartó mesterképzőben nyílik. A tanf. január 1-től május végéig és szeptember 1-től 1931. január hó végéig fog tartani. Bővebb felvilágosítást készséggel ad az igazgatóság.

Közgazdaság

Valamivel olcsóbb lett a tojás a temesvári hetipiacon

A temesvári hetipiacok a karácsonyfavásár jegyében fojynak le. Rengeteg karácsonyfa kerül eladásra. A zöldség és főzelékfélék árai változatlanok maradtak. A tojás ára pillanatnyilag olcsóbbodott. Az egyes cikkek piaci árai a következők:

A burgonya kilója három-négy le között váltakozik.

A zöldbab teljesen eltűnt a hetipiacokról.

A káposzta még mindig olcsó. Szép káposztát lehet hét-nyolc leiert vásárolni. Nagy fej káposztáért tizenkét-tizenhárom leit kérnek.

A kalarábé is az olcsó főzelékek közé tartozik. Nagy kalarábét lehet már három-négy leiert kapni.

A kereskedelem bajai. Bukaresti tudósítónk telefonálja: Maniu Gyula miniszterelnök tegnap kihallgatáson fogadta a Sfatul Negustoresse küldöttségét. A küldöttség átnyújtotta a miniszterelnöknek a legutóbbi kongresszuson hozott határozati javaslatot. Kérték a miniszterelnököt, enyhítse a kereskedők adóját, oldja meg a véltégy és a szabadság kérdését, hozzon erélyes intézkedéseket a tisztességes kereskedelem érdekeit sértő házalókereskedelem ellen végül létesítsen kereskedői hitelintézetet. A miniszterelnök megnyugtató választ adott a küldöttség tagjainak. Ugyancsak tegnap járultak küldöttségileg a Gyárvarosok Szövetségének tagjai a miniszterelnök elé, akiknek szónoka az ipar válságos helyzetére hívta fel a miniszterelnök figyelmét hathatós és erélyes intézkedéseket kértek az ipar megmentésére.

Hiánnyal zárul az államháztartás. Bukaresti tudósítónk telefonálja: A pénzügyminiszterium elkészítette az állami bevételek novemberi kimutatását. A kimutatás szerint november hónapban az állam adók, vámilleték és más különböző bevételek címén 2 milliárd 687 millió leit vételezett be. A pénzügyminiszterium kimutatása közli még azt is, hogy az 1929. év elődigi tizenegy hónapjában összesen hozhatott milliárd 759 millió leit vett be. A kincstárnak tehát decemberben körülbelül hét milliárd leit kellene bevételezni, hogy ne fejezze be deficittel ezt az évet. Ilyen hatalmas összegről azonban szó sem lehet és így az 1929. év költségvetése is hiánnyal zárul.

Az állami költségvetés a parlament előtt. Bukaresti tudósítónk telefonálja: Az 1930. évre szóló költségvetési javaslat előadója Hoisiecu Konstantin, a javaslat tavalyi előadója lesz. Hoisiecu már dolgozik az előadói javaslaton és valószínű, hogy a költségvetési javaslat vitája már hetfőn megkezdődik.

A hagyma kilójáért két leit kértek. A dió kilójáért huszonnyolc-harminc leit kérnek.

Az alma ára változatlan. Kilója tizenkét-tizenhat leiert vásárolható.

A körte kilója tizennégy-tizenhat le. A birsalma kilója nyolc-tíz leibe kerül.

A tojás ára három le husz-három le ötven bani között váltakozik.

Nagyon sok karácsonyfa került eladásra. Apró kis karácsonyfákért ötvenhatvan leit kértek, míg szép nagy karácsonyfák nyolcvan-kilven leiert vásárolhatók.

A hizott liba kilójáért negyvenötven leit kérnek. Tömött libát háromszáz-háromszázötven leiert kínálnak.

Pénzügyi javaslatok. Bukaresti tudósítónk telefonálja: Madgearu Virgil pénzügyminiszter a kamarának a következő pénzügyi javaslatokat nyújtja be. Az örökösödési illeték revíziójáról, a petroleumilletékek szabályozásáról, az egyenes adókról szóló törvény megváltoztatása, a bélyeg-törvény revíziójáról szóló és még több jelentéktelen javaslat. A javaslatok meglepetést készítenek elő, mert a pénzügyminiszter újlag emeli az egyes állami jürelékokat a költségvetési deficit fedezésére.

Üresen szaladnak a vonatok. Bukaresti tudósítónk telefonálja: A súlyos gazdasági válságot az államvasutak is érzik és egy-egy vasuti szerelvény gyakran üresen teszi meg az utat. Az államvasutak vezérigazgatósága most felhatalmazta a kerületi igazgatókat, hogy utólagos bejelentés kötelezettsége mellett az egyes szerelvényeket személykocsiknak a forgalomból való kivonásával kisebbitethetik. Az intézkedés mindenképpen helyénvaló, de talán nem most a karácsonyi ünnepek előtt, amikor végre a vasut is kereset-höz jut és vonatok amugy is zsufoltak lesznek.

Meghallgatják az érdekelteket. Bukaresti tudósítónk telefonálja: A külföldi államokkal kötendő kereskedelmi szerződések tárgyalásaival kapcsolatban a bukaresti kereskedelmi és iparkamara érdekes akciót kezdeményezett. Felszólította az összes bukaresti ekszportörököt, importörököt, nagykereskedőket, valamint mindazon kereskedőket, akiknek a külfölddel bármilyen kereskedelmi összeköttetésük van, hogy eddig tapasztalt sérelmeiket és esetleges indítványaitak terjesszék a kamarához, mert azokat a tárgyalások során a román bizottság felhasználja.

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA

BUDAPEST, VI., Podmaniczky u. 8. Nyugati-pályaudvar mellett.
TELEFON (Interurban) 202-43, 294-34. Sürgőnycim: Hotelist

Minden modern kényelemmel berendezett elsőrangú családi szálloda. Minden szobában központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz és telefon. Lift. Szállodában kávéház, cukrászda és fodrászterem.

A keleti pályaudvartól közvetlen villamos összeköttetés 2. és 46-os kocsikkal.

Női kalapok

Karácsonyi olcsó árusítása.
Filckalap gyönyörű szinek és formákban P. 4-50-től
Bársonykalap remek modellek „ 750
Velur és solein újdonságok „ 850
Filcsapkák „ 180

REICH FRICZI

női kalapgyár
Budapest, Várház-körút 10.

Rádióamatőrök

díjmentesen szakszerű kiképzésre nyerhetnek. Műhely rendelkezésre áll. A kurzus december 16-án kezdődik. Jelentkezhetni a

Rádió Népáruházban

Józsefváros, Bonnáz-utca 20.

Königstein és Murányi

I. K. I. keztyűgyára

Budapest IV. kerület,
Petőfi Sándor utca 7
Keztyűújdonságok.
Diva kedvezmény.

Az Elite-étteremben

havi abonnensek felvétetnek.
Elsőrangú konyha és italok.
Olcsó árak.

American Shoe

Company Ltd. Budapest
V. Dorottya-utca 7.
Elsőrendű bel- és külföldi cipő különlegességek.

Hotel ARBON szálló

Budapest VI., Panlay Ede-utca 52.
Tel. 145-08
Az Andrassy-utnál az Oktogon mellett
Polgári, családi és csendes szálló minden modern kényelemmel központi fűtés. Hideg-mele g folyóvíz. Egy-egy szoba: 4.60, 5.60, 6.80 és 7.20 Pengőért. Kétágyas szoba: 8.-, 9.-, 10.-, 12.- és 12.80 Pengőért.

RÓZSA Divatház

Kálvintér 10. Üllői-ut sarok
Budapest
Állandóan nagy választék női téli kabát, bunda és ruhamodellekben

Markovits

női kalapgyár

és kalapkellékek nagykereskedése

Budapest IV., Petőfi Sándor-utca 14-16
export-transit-import:
kalaptompok, selymek, bársonyok, szalagok, diszek stb.

modellek

„ROBLAC”

selyem- és kalapkellék áruház
IV., Hajó-utca 12-14
ruháselymek kiárusítása

Rádió

Műsor:

Szombat. (December 14.) Budapest. 9
 ra 15: A Tiszti Kaszinó zenekarának
 angversenye. 12 óra: A Mándits sza-
 onzenekar hangversenye. 5 óra 40: Az
 peraház zenekarának hangversenye.
 óra 30: Csepreghy Ferenc Piros bu-
 yelláris című népszínművének az
 előadása. 10 óra 10: Farkas Jenő és ci-
 ányzenekarának hangversenye. Bécs.
 1 óra: A Cerda négyes délelőtti hang-
 ersenye. 3 óra 45: Szórakoztató zene.
 óra 20: Braun-Fernwald Jella éne-
 esnő hangversenye. 8 óra 40: Schefer
 Herbert Das Land im Rücken című
 színművének az előadása. 10 óra:
 Corngold jazz-band. Berlin. 8 óra:
 tick Ede Leben in dieser Zeit című
 perettjének az előadása. Utána táncze-
 ne. Belgrád. 10 óra 30: Gramofonze-
 e. 12 óra 40: Déli zene. 5 óra: A Ra-
 enekarának hangversenye. 8 óra:
 perettészletek. 10 óra 10: Táncczene.
 reslau. 8 óra 30: Nick Ede Leben in
 ieser Zeit című operettjének a közve-
 tése Berlinből. Utána tánczene. Bu-
 arest. 4 óra: Szórakoztató zene. 8 óra:
 zindarab közvetítése. Frankfurt. 8
 ra 15: Tarka-est. 11 óra 30: Táncczene
 özvetítése Stuttgartból. Hamburg. 8
 ra: Részletek Puccini műveiből. 11
 ra: Táncczene. Langenberg. 8 óra: Vig-
 st. 10 óra 30: Táncczoktatás, utána
 ncczene. Leipzig. 7 óra 30: Wagner
 iegfried An allem ist Hütchen schuld
 mű mesejátékának az előadása. Utá-
 a tánczene. Mährisch-Ostrau. 11 óra:
 ramofonzene. 12 óra 30: Déli zene. 5
 ra 30: Zongorahangverseny. 7 óra:
 ra 30: Zongorahangverseny. 7 óra:
 seh zene. 10 óra 20: Katonazene. 11
 ra: Táncczene.

Vasárnap. (December 15.) Budapest.
 9 óra: Istentisztelet és prédikáció az
 zyetemi templomból. 11 óra 15: Gö-
 g-katolikus istentisztelet. 12 óra 45:
 atonazene. 4 óra: Régi magyar dalo-
 at játszik Bura Sándor és cigányze-
 ekara. 7 óra 30: Beethoven Fidelio ci-
 mű operájának előadása az Operaház-
 an. 10 óra 30: Magyar Imre és ci-
 ányzenekarának hangversenye. Bécs.
 10 óra 30: Énekhangverseny. 11 óra 10:
 bécsi szimfonikus zenekar hangver-
 senye. 3 óra 30: Wacek Vilmos zene-
 arának hangversenye. Utána Kiu-
 na Berta operaénekesnő dalokat éne-
 el. 6 óra 50: Kamarazene. 8 óra 10:
 in Walzertraum című operett elő-
 adása. Berlin. 8 óra: Vig-est. Belgrád.
 1 óra: Szimfonikus hangverseny. 4
 ra: Tamburazenekar hangversenye. 8
 ra: Jugoszláv hangverseny. 9 óra 40:
 esti hangverseny. 10 óra 40: Táncczene.
 Breslau. 8 óra 30: Revüelőadás közve-
 tése. 10 óra 35: Táncczene. Bukarest.
 10 óra 30: Istentisztelet közvetítése. 11
 óra 15: Délelőtti hangverseny. 4 óra
 40: Könnyű zene. 8 óra: Esti hangver-
 seny. 8 óra 45: Gutiano Melle énekes-
 nő hangversenye. 9 óra 45: Szórakoz-
 tató zene. Frankfurt. 8 óra 30: Koval-
 zky Max zongorahangversenye. 9 óra:
 esti hangverseny. 10 óra 30: Kávészí-
 zene. Utána tánczene. Hamburg. 8 óra:
 esti hangverseny. 11 óra: Táncczene.
 Langenberg. 8 óra: Fall Leó Der fi-
 dele Bauer című operettjének az elő-
 adása. Utána tánczene. Leipzig. 9 óra:
 Keringőest, utána tánczene. Mährisch-
 Ostrau. 11 óra: Szimfonikus hangver-
 seny. 4 óra: Délutáni hangverseny. 7
 óra: Szórakoztató zene. 9 óra 30: Táncc-
 zene. München. 8 óra: Jarnó György
 Die Försterchristl című operettjének
 az előadása, utána esti hangverseny.
 Stuttgart. 8 óra 30: Dalest. 9 óra: He-
 gedűnégyes hangversenye. 10 óra 30:
 Kávészí zene. Utána tánczene.

Színház

A magyar színház sikeres előadásai

A keleti tárgyú daljáték úgy sze-
 reposztás, mint kiállítás tekinté-
 ben a legkényesebb közönséget is
 kielégíti. A „Bolgó zsidó” főszere-
 peit Nagy Anci, Lendvai Bös-
 ke, Indra Manyi, Veér Paula,
 Kassay Károly, Balázs István,
 Jenev és Csutina játsszák, akik
 mindannyian tudásuk teljét nyujt-
 ják. Külön kell megemlékeznünk P.
 Gál Máriáról, aki Jézus anyját
 alakítja művésziessé. Nagy sikere
 van Győző Alfrédnek, aki Jézus
 szerepében ad felejthetetlen alakít-
 ást.

Vasárnap délután félhárom órai
 kezdettel felgördül a függöny és
 újra bevonul a színpadra a pajkos
 jókedvű diáksapat, hogy Ray Hen-
 derson bombasikert aratott darab-
 ját eljátszák. A főszerepeket Viola
 Margit, Lendvai Böske, Indra Ma-
 nyi, Balázs, ifj. Szendrey Misi, Je-
 nev Ottó és Kassay alakítják.

Gyerekek jók legyetek, mert ha
 jók lesztek, kedden délután gyerek-
 előadás lesz a színházban, ahová ti
 is eljöhettek és itt szép ajándékot
 kaptok a Jézuskától.

Heti műsor:

Szombat, délután félöt órakor:
 „Bolygó zsidó”.
Szombat este nincs előadás.

Vasárnap, délután félhárom óra-
 kor: „Diákszeretem”.

Vasárnap, délután félhat órakor:
 „Bolygó zsidó”.
Vasárnap este nincsen előadás.

KRAUSZ FANNY női divatterme

BUDAPEST IV., Váci-utca 11B.
 Tisztelettel értesíti a nagyérdemű előkelő hölgyközönséget, hogy párisi modelljei
 toilették, köpenyek és kosztümök dus választékban megérkeztek,
 amelyek megtekintésére van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyeket meghívni.

Kivándorlók !!

Utazatok ARGENTINIÁBA, BRAZILIÁBA, és URUGUAYBA, az egyedüli
 német társasággal, amelynek hajói kizárólag csak délamerikai kikö-
 tőkbe futnak. Egységes III. oszt. hajók a legnagyobb fényűzéssel. „Cap
 Arcona” nevű hajónk a világ egyetlen hajója, amely Hamburgból Dél-
 amerikaiig csak 12 napot megy. Ovakodjatok a falukra utazó ügynököktől.

Forduljatok közvetlenül **Juliu Klein ügynökségéhez**

Központ: Timisoara, Str. I. C. Bratianu 6.

Fiókok: Arad, Bul. Regele Ferdinand 62. Bucuresti, Bul. Dinicu Golescu 41 bis. Cernauți, Str. Reg. Ferdinand 27. Chisinau, Str. Negustorilor, Casa Barbatat.

STUMPFOLL igazgató legújabb szab. népkaloriferje:

„VULCAN”

nagy fűtőfelülete, lejtősen beépített 8 db. légáramló-
 csöve és huzatszabályozó szelepe folytán hatáso-
 sabb összes versenytársainál.

Tud. alapon végrehajtott probafűtések tanúsága
 szerint: 2—2 kg. puhafa elégett: Sima kályhacsőnél (Lei
 150—) 30 perc alatt, pont ugyan annyi idő alatt „VEZUV”
 (Lei 350—) és „EXCELSIOR” (Lei 450—) kaloriferek-
 nél is; amiből látszik, hogy famegtakarításnak ezek-
 nél nyoma sincs. Ellenben „VULCAN” nál (Lei 350—)
 és „REVOLVER”-nél (Lei 1000—) 50, illetőleg 65 percig
 égett a fa. Ezen Stumpfoll-féle kaloriferek tehát legalább
 33, illetőleg 55% famegtakarítást és lényeges hőfoktöbbsé-
 get biztosítanak. A fenti sorrendben következő hőfok-
 emelkedések állapították meg: 4½, 5, 6½, 10 és 11° C.

Ezek szerint kétségtelen, hogy a Stumpfoll-féle „VULCAN” ezidő-
 szerint a legolcsóbb és leghatásosabb népkalorifer. A „VULCAN”
 nagyban készül MECHER J. bádógarugyárában, Temesvár III., Svájc-u.
 3. sz. TELEFON 15-42 és raktáron lesz minden jobb vaskereskedésben.
 STUMPFOLL ig. többi közismert különleges-kaloriferjeit megrendelésre
 és mérték szerint továbbra is készíti: **MECHER F. IV., Preyer-u. 16.**

Nyeremény - Kötvény

(Baulose)

Az osztrák lakás- és telepítési alap kibocsájtása.

Ovadékképes, jelzálogosítható, viszonteladható!

Az osztrák állam garanciájával.

Kibocsájtás 1925. évről.

Évenként két húzással. Éspedig minden év január 2-án. Fő-
 nyeremény jelenleg 100.000 Schilling = cca 2.400.000 lei és
 minden év július 1-én jelenlegi főnyeremény 100.000 Schil-
 ling = cca 2.400.000 lei

A nyeremények készpénzben és azonnal kifizettetnek minden
 adó levonása és személyi igazolás nélkül.
 Minden ilyen államilag garantált nyeremény-kötvény a játékidő
 alatt ki lesz huzva.

Fizetendő 11 havi részletben, havonta
 420 Schilling = 100 lei.

Rendeljen azonnal ajánlott levélben az első havi részlet lei
 100 beküldése mellett.

ALSER-WECHSELHAUS PAUL BJEHAVY Wien. IX./2,

Alser Strasse 22.

Kibocsájtás 1926. évről.

Évente két nagy nyereményhúzással, és edlg minden év febr.
 15-én, ezidőszertinti főnyeremény Schilling 200.000 = lei
 4.800.000, továbbá minden év augusztus 15-én, jelenlegi fő-
 nyeremény Schilling 150.000 = lei 3.600.000.

Minden nyeremény készpénzben és azonnal ki lesz fizetve.
 Minden adó levonás nélkül és személyi igazolás nélkül.
 Minden ilyen államilag garantált nyeremény-kötvény a játékidő
 alatt ki lesz huzva.

Fizetendő 12 havi részletben. Havonta S. 525 = lei 125.

Rendeljen azonnal ajánlott levélben az első részlet lei 125 be-
 küldése mellett.

Már az első havi részlet befizetése után teljes játékjoggal bír.
 Ügynökök előnyös feltételek mellett felvétetnek.

Mindenkihez!

Megnyilt

Románia legelső
 és legnagyobb sajt és
 vajkülönlegességi
 engros és detail-
 üzlete, az

ALFA

sajtház,

Temesvár-Józsefváros,
 Bonnáz-utca 14 szám alatt,
 Telefon 10-98,

ahol az összes bel- és külföldi sajt-
 ok és turófélek, továbbá pasz-
 törizált tejszínből készült teavaj
 csakis a legkiválóbb minőségben a leg-
 olcsóbb áron állandóan kaphatók.
 Különlegesség: Emmentáli sajt doboz-
 ban. Világhírű konzervek, befőttek
 eladása.

A nagy keresletre való tekin-
 tettel, a t. vevők óhajára, a
 belföldi

Emmentáli sajt
karácsonyig
kg-ként 140 lei
 áron árusítatnak.

Egyetlen vásárlás meggyőzi a
 takarékos háziasszonyt az ösz-
 szes áruk kiválóságáról és azok
 olcsóságáról.

Telefonrendelések
 házhoz
 szállítatnak!

Resicára utazók

a METROPOL szállóban
 (Str. Imp. Traian 8. sz. a.) étel, ital
 és a szobák árából

10%

kedvezményt kapnak, ha a D É L I
 HIRLAP utolsó előfizetési nyugtáját
 felmutatják. 14 modernül berendezett
 szoba. Naponta rádiókoncert. Olcsó
 árak. Figyelmes kiszolgálás.

Bauer Frigyes
 szállodatulajdonos

Figyelem! Zsombolyára utazók! A

DACIA

szálloda és étterem a zsombolyai
 elite közönség találkozóhelye.
 Kényelmes, kellemes, jó meleg
 szobák az utazóközönség számára.

Pontos kiszolgálás,
 olcsó árak, zene.

Apróhirdetése

Alkalmazás

Kántort

keres a temes-butini evangélikus szlovák egyház. Jelenkezés ugyanott a lelkesi hivatainál. (6547)

Akkumulátor-töltőtelep

szakembert keres azonnali belépésre, aki fordynamók tekerésében, ugyszintén az összes javító-munkálatokban járatos. Jelentkezni lehet Fordképviselőnél, Str. Bonnaz 21. alatt. (6481)

Allást keres

Vizsgázott soffőr

15.000 lei kaucióval megfelelő állást keres január 1-re. Nagy Sándor, III, Dózsa-tér 12. sz. (6543)

Szoptatós dadának

ajánkozik egészséges, fiatal nő, orvosi bizonyítvánnyal. Cim a kiadóban. (6209)

3 nyelvet beszélő

nős ember 10.000 lei kaucióval állást keres. Nagy Sándor III, Dózsa-tér 12. (6542)

Adás-vétel

200 drb. perzsaszőnyeget

gyönyörűeket, facsillárokat, csodaszép antik butorokat potom áron kiárusítok. Sternberg. (6417)

Cseresznyefa hálószobák olcsón eladó. II, Potyka-u. 7 Farkas-u. végén. (6470)

Csontszinü hálószoba

géparagott munkával és egy zongora olcsón eladó. II, Bárány-u. 3. Baszing (6520)

Férfi téli kabátok

női karakül, divatos téli kabát, férfi öltönyök kitünő állapotban olcsón eladó. Eröd-u. 12. II. em. kizárólag d. e. 11-től 1 óráig, d. u. 6-7-ig. (5213)

Minden órára

törhetetlen üveg kapható IRITZ órás és ékszerésznél, Temesvár I, Mercy-u. 6. (6527)

Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok

jutányos áron Reichenbach Sándor ékszerésznél. I, Szt. György-tér 4. (6535)

Egzisztenciát nyújtó

évek óta bevezetett vállalat, Temesváron kevés tőkebefektetéssel más vállalkozás miatt eladó. Címek: „Megéltetés” jelíge a kiadóba kéretnek. (50)

Férfi téli kabát

fekete, jókarban lévő és 40. női hópipő eladó. Löffler ház, II. emelet, ajtó 1. (6412)

Alkalmi vétel

karácsonyi ajándékoknak nagyon szép tárgyak: 1 világos hálószoba, vitrin, 6-féle szerviz, 1 falióra, 1 ezüst zsebóra, 1 sétatob, 1 ezüst cigarettatárca, 2x3 méteres szőnyeg nagyon sürgősen eladó. Cim a kiadóban. (6546)

Különféle

Olcsó ingek.

alsónadrágok karácsonyi ajándéknak eladó. Mérték után a legjobb izlésnek megfelelően is készülnek. K i s s II, Háromkirály-utca 11, az udvarban. (6486)

Lakás

Orvosi rendelőnek

ügyvédi vagy más irodának alkalmas különbejáratu utcai szoba új házban Belváros központjában kiadó. Mellék-helyiségekkel lakásnak is kiadó. Érdeklődők címei „Modern jelíge a kiadóba kéretnek. (552)

A bohóc tragédiája

Irta: Palásthy Marcel

Miss Ambró papája körül egész legendakör szövődött a finom, és előkelő intézetben, amelyben Európa felső százainak ötven kiválasztott kisasszonykaja nevelkedett. Ebbe az intézetbe növendéknek bejutni már maga is különös szerencse volt. S meg is volt ennek az oka.

Miss Hobbs kicsiny, de valóságos mügönddal összeválogatott tanárnő gárdája, a tudományak, a szellemi, a művészi és társadalmi finomságoknak oly csodálatosan gazdag kíneseit ajándékozta a bájos fiatal fejecskének, hogy Wight-szigetén, nagyszerű parkban, a világ lármájától és profán durvaságaitól elrejtőző leánynevelőből a végén tökéletes ladyként léptek az életbe.

Ők, a kiválasztottak, akiket sorsuk arra jelölt ki, hogy mint a születési, vagy vagyoni arisztokrácia leányai, az élet minden napsugaras szépségeihez rózsákkal szegett uton juthassanak el, — itt készültek föl boldog jövődjükre.

Ennek a kicsiny elit-társadalomnak egyetlen nyugtalanító problémája miss Ambro volt akkoriban. A többi növendék családi körülményeit ugyanis az egész intézet ismerte. Miss Ambro volt pályatársnői között az egyetlen, akiről azt a kevés, rejtelmes és bonyolult adatot is — amit megtudtak róla — úgy kellett kinyomozni.

Miss Ambro, az intézet törzskönyvének feljegyzése szerint: Hungaryban született. Ez a Hungary valami egészen homályos, keleti tartomány lehetett az ő szemükben, valahol a Levante partján. De viszont egy francia nevű városban látta meg először a napot, bizonyos Charleville-ban, Bácska tartományban.

Mamája Grandjean Antoinette volt, tehát francia hölgy. Papája viszont, — ez a mindenképpen rejtelmes Geyza Ambro, aki e neve után ítélve, egész bizonyosan valami barbár, keleti törzs tagja.

Miss Ambróról gyakorta folyó halk és titkos titatkozások során végül abban állapodtak meg miss Hobbs előkelő kisasszonykái, hogy ez a Hungary valami francia gyarmat s hogy Grandjean Antoinette kisasszony személynében a kormányzóság valamely előkelő hivatalnokának árváját vette el valami dús gazdag, barbár, benszülött.

Miért is ne volna így?

Vannak ilyen visszás drámák az életben. Vadregényes életsorsok, amelyek fölött a végzetesség ködei ülnek.

Ez így romantikusan hangzott, de valahogyan mégis valószínű volt.

De mi volt ez a benszülött nábob? Mi volt a businessse? Cukornád ültetvényes volt talán? A Lloyds Directory-ban, a világ gazdasági életének encyklopédiájában nem fordult elő a neve. Valami keleti előkelőség? A góthai Almanach nem tudott róla. Hires utazó lett volna, aki a világot járja? A Times, melyet megkérdeztek efelől miss Hobbs kisasszonykái, nem halotta soha ilyen utazó nevét. Pedig ez a föltevés volt a legvalószínűbb. Támogatta ugyanis ezt az, hogy hol Melbourneból, hol Winnipegből, olykor Cap-Townból, máskor meg Tokio-

ból írta leveleit a rejtelmes apa, az ő előkelő kislányához.

Havonta egyre jöttek pontosan a levelek s a nyári szezonban is, mert a hallgatag és finom miss Ambro a szünidőket is az intézetben töltötte, már nyolc esztendeje. Ez a körülmény megszerezte számára a részvét gyöngédségét, mert biztosnak látszott, hogy árva a szegényke, aki nem élvezhette soha a családi élet melegét.

A finom kis dámák nem esipkelődtek vele. Látszatra megbocsájtották neki eredete homályosságát.

Csak titkon, maguk között próbálgatták megfejteni miss Ambro életének talányát.

Dehat ki is volt ez a rejtelmes Geyza Ambro Charleville-ből, Hungaryban, ha mindaz nem volt, aminek föl-tételezték és névtelen barbár létere mégis az elképzelhető legelőkelőbb nevelést adta leányának? S e titokzatos barbár évente egyszer megismétlődő látogatásai sem derítették föl a misztikus homályt, mely egyéniségét takarta, sőt még zavarosabbá tette az egész ügyet.

Karcsu, magas elegáns ur volt ez a barbár. Modora disztíngvált és tartózkodó. Homloka, amelyhez kétoldalt már ezüstbe boruló haj simult, szinte sugárzott az intelligenciától. Egy se-reg nyelven beszélt azzal a bizton-sággal, mely a tökéletes világfiakat jellemzi és a szeme a költők álmodozó, szomorú szeme volt.

Jött, hódított, gyöngédségekkel halmozta el a kislányát és távozott, egy halom fantasztikus álmanyagot hagyva hátra az ifjú hölgyek számára és magával vitte a megfeythetetlen titkot.

Egy napon miss Ambro sürgőnyt kapott édesapjától, Budapestről.

Utazzék oda gyorsan, mert nagyon várja! Egy hónapot akar vele eltölteni majd a norvég fjordok között.

Ó, milyen öröm volt ez! Ó, milyen jó lesz, szép lesz az élet — Óvele! Vele, akit alig is ismer, de akihez mégis szívének minden rajongó érzése fűzi. S talán megtudja majd végre az ő árva életének könnyes, nagy titkát, mely már annyit nyugtalanította álmatlan éjszakáin.

Az Epreskert elegáns palotácskájában bőség, izlés és kényelem fogadta miss Ambrót. Olyan jó volt itt minden! Olyan meleg, olyan jóleső, annyira más, mint árvaságának diszes, de magányos kalitkájában. Olyan utánozhatatlanul nagyszerű volt minden, hogy úgy élt e kedves otthonban, mint egy álomvilágban.

Óraszámra ülhetett az ő drága, szép apuskájának ölében, aki most csakugyan az övé és hallgatta a gyönyörű meséket mindarról, ami az ő életük lesz ezután. Csak este ne volna soha! Pedig milyen szépek az esték itt a finom vonalu villák és élettől duzzadó kertek között.

— De miért is kell édesapának minden este elmenni hazulról?

(Folyt. köv.)

Szenzációs olcsó

karácsonyi árak

KLEINDÁVID

áruházában

Temesvár-Józsefváros

Bonnáz-u. 14. sz. Telefon: 12-92

- Női ruhaszövetek 1 mtr 55 leitől felj.
- „ kabátszövetek 1 „ 160 „ „
- Férfi öltönyszövet 1 „ 150 „ „
- „ kabátszövet 1 „ 180 „ „
- „ nadrágszövet 1 „ 95 „ „
- Selyemszövet 68 leitől
- Műselyem sima 120 „
- „ crepe de chine .. 195 „
- Tiszta selyem 485 „
- Crepe Georget 220 „
- Ingpuplin, Lindberg 45 „
- Barchend, kék 28 „
- Tennis-flanell 32 „
- Cérna barchend 38 „
- Lepedővászón, dupla 68 „
- Vattapaplan 390 „
- „ klotf 480 „
- Lópokróc 220 „
- Batiszt kombinéra 30 „
- Opál, színes kombinéra 68 „
- Molino 20 „
- Vászón, mosott 27 „
- Zefir 30 „
- Női bársony 66 „
- Kalap-bársony 85 „
- Vattelin 85 „
- Karton, festő 28 „
- Siffon 30 „
- Flanelltakaró 350 „
- Flanell gyermektakaró 120 „
- Törölköző, rojtos 38 „

Kész konfekció:

- Télikabát, fiu 480 leitől
- „ férfi 650 „
- Szövetöltöny, férfi 950 „
- Szövetnadrág 270 „
- Munkásing 80 „
- Zefiring 100 „
- Flanelling 120 „
- Flanellnadrág 90 „
- Uri ing 2 gallérral 170 „
- Munkásöltöny 300 „
- Köpeny 270 „
- Fiu-kosztüm 190 „
- Ceugnadrág 120 „
- Lábravaló, rövid 55 „
- „ hosszú 65 „
- Szvetter, férfi 105 „
- Reformnadrág 48 „
- Sporting 130 „

Azonkívül legnagyobb választék férfi és női szövetekben, selymek, bársony, damaszt, vászon, pulloverek, mellények, trikóing s nadrág, nyakkendők, zsebkendők, sálak, keztyük, harisnyák, bőrkamásni, sport-sapka stb. árucikk versenyen kívüli olcsó árakon.

Parti osztály!

Maradék osztály!